

JAARREKENING 2015

Inhoud

1. Woord vooraf	3
2. Kerncijfers	4
2.1. Kerncijfers activiteiten	4
2.1.1. Kerncijfers: nominaal	
2.1.2. Kerncijfers: relatief	
2.2. Kerncijfers vermogen en resultaat	6
2.2.1. Kerncijfers: nominaal	
2.2.2. Kerncijfers: relatief	
2.3. Kerncijfers personeel	8
2.3.1. Kerncijfers: nominaal	
2.3.2. Kerncijfers: relatief	
3. Activiteitenverslag	10
3.1. Verblijven	10
3.1.1. Verblijven met overnachting	
3.1.2. Verblijven zonder overnachting	
3.2. Medische activiteit	12
3.3. Apotheek	13
4. Jaarrekening Universitair Ziekenhuis Antwerpen	14
4.1. Balans per 31 december 2015 (in 000 EUR)	14
4.2. Toelichting bij de balans	16
4.2.1. Staten van toelichting bij de balans	
4.2.2. Commentaar bij de balansposten	
4.2.3. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	
4.2.4. Waarderingsregels	
4.2.5. Gebeurtenissen na afsluiting boekjaar en voor neerlegging van de jaarrekening	
4.3. Resultatenrekening 2015	36
4.4. Toelichting bij de resultatenrekening	37
4.4.1. Staten van toelichting bij de resultatenrekening	
4.4.2. Commentaar bij de resultatenrekeningen	
4.4.3. Bestemming van het resultaat	
4.5. Sociale balans	48
4.5.1. Staat van de tewerkgestelde personen	
4.5.2. Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar	
4.5.3. Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar	
4.6. Toelichting bij de sociale balans	51
4.6.1. Staat van de tewerkgestelde personen	
4.6.2. Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar	
4.6.3. Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers	
4.7. Verslag bedrijfsrevisoren boekhouding & jaarrekening UZA	53

1. Woord vooraf

Het UZA realiseerde in 2015 een stijging van 0,9% van het aantal overnachtingen. Deze lichte groei werd in hoofdzaak gedragen door de chirurgische disciplines, intensieve zorgen en het slaapcentrum. De gemiddelde verblijfsduur daalde verder naar 5,75 dagen ten opzichte van 5,83 dagen in 2014 en de bedbezetting daalde licht naar 76,6%

De administratief geregistreerde verblijven zonder overnachting stegen met 3,2%. Deze groei is praktisch algemeen in alle diensten.

Het effect van de sluiting van de radiotherapie buiten beschouwing gelaten stegen de raadplegingen met 4,1% t.o.v. 2014, terwijl het aantal technische verstrekkingen afnam met 2,0%. Deze daling van de technische verstrekkingen deed zich voornamelijk voor op oogheelkunde en cardiologie.

De activiteit van het operatiekwartier ging er niet op vooruit. Er was wel een stijging van het aandeel zware chirurgie.

De omzet is in 2015 met 3,6% toegenomen. Er was een sterke stijging van de omzet van farmaceutische producten (+8,6 miljoen EUR). Sinds 2015 is het UZA 1 van de 4 ziekenhuizen die de nieuwe medicatie voor behandeling van hepatitis C type 1 mag leveren. De honorariaopbrengsten stegen met 2,5% tot 121,7 miljoen EUR. De opbrengsten van het BFM daalden met 0,8 miljoen EUR, in hoofdzaak omdat de vergoeding voor de activiteitsgroei teniet gedaan werd door besparingsmaatregelen.

De stijging van de overige opbrengsten heeft betrekking op de vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor onderzoek en ontwikkeling. Als gevolg van de onduidelijkheid over de berekeningswijze wordt deze stijging geneutraliseerd door de aanleg van voorzieningen voor risico's en kosten.

De kosten voor voorraden en leveringen zijn in 2015 sterk gestegen tot 106,7 miljoen EUR (94,4 miljoen EUR). Deze stijging is een reflectie van de verkoopstijging in farmaceutische producten, van de sterke ontwikkeling van de activiteiten medische genetica en moleculaire diagnostiek en de gestegen inspanningen van het artsencorps in innovatieve technieken.

De kosten voor diensten en extra leveringen stijgen tot 54,1 miljoen EUR (50,3 miljoen EUR). De stijging heeft betrekking op onderhoud, op kosten voor zelfstandig personeel en op de kosten in functie van wetenschappelijke- en onderwijsopdrachten.

De kosten voor bezoldigingen en sociale lasten beliepen 178,4 miljoen EUR (176,6 miljoen EUR). Deze stijging heeft betrekking op het verplegend personeel en de aangroei van het medisch personeelseffectief. De kost voor het andere personeel is status quo.

De afschrijvingen dalen tot 17,8 miljoen EUR (18,4 miljoen EUR) voornamelijk door een terugval in de afschrijvingen van de medische uitrusting.

De voorziening voor risico's en kosten bedraagt 13,8 miljoen EUR (12,3 miljoen EUR). Deze evolutie heeft betrekking in hoofdzaak op de voorzieningen voor bedrijfsvoorheffing voor onderzoek en ontwikkeling en toevoegingen en bestedingen voor innovatieve technieken en inhaalbedragen.

Het bedrijfsresultaat bedraagt aldus -3,9 miljoen EUR (-1,1 miljoen EUR).
Het financiële resultaat verbetert tot 0,8 miljoen EUR (0,6 miljoen EUR).

Het resultaat van het boekjaar bedraagt uiteindelijk een winst van 5,9 miljoen EUR (6,6 miljoen EUR) dankzij een sterk uitzonderlijk resultaat voortkomend uit de terugname van voorzieningen BFM m.b.t. 2009-2010.

De aangroei van het balanstotaal bleef beperkt (+3,1%). Op het actief van de balans illustreert de toename van de materiële vaste activa de afronding en ingebruikname van het Moeder en Kind Centrum. De versnelde inning van vorderingen voor prestaties heeft bijgedragen tot de instandhouding van de liquiditeit ondanks de toename van de materiële vaste activa.

Op het passief evolueert het overgedragen resultaat naar 109,3 miljoen EUR. De beschikbare reserve stijgt van 6,0 naar 6,8 miljoen EUR. De solvabiliteit en financiële schuldgraad verbeteren nog ten opzichte van het vorige jaar.

2. Kerncijfers

2.1. Kerncijfers activiteiten

2.1.1. Kerncijfers: nominaal

	2011	2012	2013	2014	2015
Structurele gegevens					
Erkende bedden	573	573	573	573	573
Verantwoorde bedden per 1 juli (1) (2)	551	561	557	559	565
Verantw. bedden chir. dagziekenhuis per 1 juli	11	12	12	12	12
Verblijven					
Verblijven met overnachting	26.170	27.316	27.095	27.572	27.845
Verblijven zonder overnachting (3)	29.685	31.628	34.120	35.292	37.549
Verblijven: totaal	55.855	58.944	61.215	62.864	65.394
Verblijven: ratio's					
Gemiddelde verblijfsduur (ziekenhuisdienst)	5,14	4,96	4,98	4,92	4,83
Gemiddelde verblijfsduur (per verblijf)	6,09	5,88	5,89	5,83	5,75
Gemiddelde bedbezetting (%)	76,20	76,81	76,34	76,83	76,57
Verhouding zonder nacht / totaal	0,53	0,54	0,56	0,56	0,57
Verpleegdagen					
Verpleegdagen: historisch quotum	164.962	164.962	164.962	164.962	164.962
Verpleegdagen: reëel	159.372	160.634	159.651	160.736	159.279
Verpleegdagen: afwijking (t.o.v. hist. quotum)	-5.590	-4.328	-5.311	-4.273	-5.683
Verantwoorde dagen per 1 juli	161.058	163.586	160.200	161.187	162.499
Verantw. dagen chir. dagziekenhuis per 1 juli	3.006	3.465	3.436	3.427	3.425
Medische activiteit					
Consulten & technische verstrekkingen (4)	585.600	625.850	651.859	665.497	659.794
Transplantaties	57	59	50	60	73
Ingrepen operatiekwartier	16.020	16.687	16.634	17.192	17.195
• Gewone ingrepen	10.098	10.420	10.652	11.059	10.956
• Zware heelkundige ingrepen (>K240 of N400)	5.556	5.799	5.413	5.746	5.996
• Andere verstrekkingen	366	468	569	387	243
• Verstrekkingen anesthesie	14.492	15.039	15.793	16.956	17.445
Medische activiteit: ratio's					
Percentage zware heelkunde (>K240 of N400)	34,68	34,75	32,54	33,42	34,87

(1) de gegevens van de verantwoorde bedden en -dagen (per 1 juli van het jaar) zijn gebaseerd op de activiteit tijdens een referentieperiode die zich drie jaar eerder situeert.

De verantwoorde bedden en -activiteit per 1 juli 2015 (BFM 2015 - 2016) zijn gebaseerd op de referentieperiode 1ste en 2de semester 2012;

(2) per 1 juli 2014 (BFM 2014 - 2015): inclusief verantwoorde N bedden;

(3) tengevolge van een retroactief gewijzigde wetgeving werden voor de maand januari 2014 geen korte interne dagverblijven gefactureerd; normaliter loopt dit aantal verblijven op tot +/- 1.350/maand;

(4) de daling van 2015 t.o.v 2014 is te verklaren door de sluiting van de radiotherapie.

2.1.2. Kerncijfers: relatief

	2011	2012	2013	2014	2015
Structurele gegevens					
Erkende bedden	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Verantwoorde bedden per 1 juli	100,00	101,81	101,09	101,45	102,54
Verantw. bedden chir. dagziekenhuis	100,00	109,09	109,09	109,09	109,09
Verblijven					
Verblijven met overnachting	100,00	104,38	103,53	105,36	106,40
Verblijven zonder overnachting	100,00	106,55	114,94	118,89	126,49
Verblijven: totaal	100,00	105,53	109,60	112,55	117,08
Verblijven: ratio's					
Gemiddelde verblijfsduur (ziekenhuisdienst)	100,00	96,50	96,89	95,72	93,97
Gemiddelde verblijfsduur (per verblijf)	100,00	96,55	96,72	95,73	94,42
Gemiddelde bedbezetting (%)	100,00	100,80	100,18	100,83	100,49
Verhouding zonder nacht / totaal	100,00	101,24	105,17	105,92	108,34
Verpleegdagen					
Verpleegdagen: historisch quotum	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Verpleegdagen: reëel	100,00	100,79	100,18	100,86	99,94
Verpleegdagen: afwijking (t.o.v. hist. quotum)	100,00	77,42	95,01	76,44	101,66
Verantwoorde dagen per 1 juli	100,00	101,57	99,47	100,08	100,89
Verantw. dagen chir. dagziekenhuis per 1 juli	100,00	115,27	114,30	114,01	113,94
Medische activiteit					
Consulten & technische verstrekkingen	100,00	106,87	111,31	113,64	112,67
Transplantaties	100,00	103,51	87,72	105,26	128,07
Ingrepen operatiekwartier	100,00	104,16	103,83	107,32	107,33
• Gewone ingrepen	100,00	103,19	105,49	109,52	108,50
• Zware heelkundige ingrepen (>K240 of N400)	100,00	104,37	97,43	103,42	107,92
• Andere verstrekkingen	100,00	127,87	155,46	105,74	66,39
• Verstrekkingen anesthesie	100,00	103,77	108,98	117,00	120,38
Medische activiteit: ratio's					
Percentage zware heelkunde (>K240 of N400)	100,00	100,20	93,83	96,37	100,55

2.2. Kerncijfers vermogen en resultaat

2.2.1. Kerncijfers: nominaal

(in 000 EUR)	2011	2012	2013	2014	2015
Balans					
Balanstotaal	278.909	295.610	303.274	317.391	327.143
Activa					
Vaste activa	131.301	134.061	152.992	152.439	166.850
Vlottende activa	147.608	161.549	149.282	164.951	160.293
• Vorderingen < 1 jaar	136.631	138.585	134.444	130.126	119.277
• Beleggingen & liquide middelen	4.859	16.517	23.028	27.167	33.389
Passiva					
Eigen vermogen	123.139	131.054	132.495	138.772	145.119
Voorzieningen	52.887	53.553	60.613	67.270	72.228
Schulden	102.883	111.003	110.166	111.349	109.796
Resultaat					
Opbrengsten (exploitatie)	308.976	329.091	340.742	353.526	371.539
Kosten (excl. afschr. & voorzien.) (*)	-281.625	-301.951	-313.625	-323.859	-343.811
Brutomarge (EBITDA)	27.351	27.140	27.117	29.667	27.728
Afschrijvingen	-19.214	-21.039	-19.824	-18.415	-17.789
Voorziening voor risico's en lasten	-2.652	-2.123	-8.346	-12.354	-13.848
Netto marge (EBIT)	5.485	3.978	-1.053	-1.102	-3.909
Financieel resultaat van het boekjaar	1.089	1.241	1.348	591	805
Resultaat (EBT)	6.574	5.219	295	-511	-3.104
Uitzonderlijk resultaat & voorg.jaren	-649	3.752	2.564	7.155	9.040
Resultaat van het boekjaar	5.925	8.971	2.859	6.644	5.936
Cashflow					
Uitgebreide cashflow	28.786	29.128	29.904	32.119	29.205
Verhouding t.o.v. opbrengst (%)	9,32	8,85	8,78	9,09	7,86
Verhouding t.o.v. opbrengst (3 jaar) (%)	9,31	9,43	8,98	8,90	8,57
Vrije (investerings)marge					
o.b.v. Cashflow - Schulden >1j vervallend <1j (*)	25.094	25.241	26.277	28.493	25.980

(*) cashflow Maha analyse

2.2.2. Kerncijfers: relatief

	2011	2012	2013	2014	2015
Balans					
Balanstotaal	100,00	105,99	108,74	113,80	117,29
Activa					
Vaste activa	100,00	102,10	116,52	116,10	127,07
Vlottende activa	100,00	109,44	101,13	111,75	108,59
• Vorderingen < 1 jaar	100,00	101,43	98,40	95,24	87,30
• Beleggingen & liquide middelen	100,00	339,93	473,92	559,11	687,16
Passiva					
Eigen vermogen	100,00	106,43	107,60	112,70	117,85
Voorzieningen	100,00	101,26	114,61	127,20	136,57
Schulden	100,00	107,89	107,08	108,23	106,72
Resultaat					
Opbrengsten (exploitatie)	100,00	106,51	110,28	114,42	120,25
Kosten (excl.afschr. & voorzien.)	100,00	107,22	111,36	115,00	122,08
Brutomarge (EBITDA)	100,00	99,23	99,14	108,47	101,38
Afschrijvingen	100,00	109,50	103,17	95,84	92,58
Voorziening voor risico's en lasten	100,00	80,05	314,71	465,84	522,17
Netto marge (EBIT)	100,00	72,53	-19,20	-20,09	-71,27
Financieel resultaat van het boekjaar	100,00	113,96	123,78	54,27	73,92
Resultaat (EBT)	100,00	79,39	4,49	-7,77	-47,22
Uitzonderlijk resultaat & voorg. jaren	100,00	-578,12	-395,07	-1102,47	-1392,91
Resultaat van het boekjaar	100,00	151,41	48,25	112,14	100,19
Cashflow					
Uitgebreide cashflow	100,00	101,19	103,88	111,58	101,46
Verhouding t.o.v. opbrengst (%)	100,00	95,00	94,20	97,52	84,37
Verhouding t.o.v. opbrengst (3 jaar) (%)	100,00	101,29	96,47	95,64	92,09
Vrije (investerings)marge					
o.b.v. Cashflow - Schulden >ij vervallend <ij	100,00	100,59	104,71	113,55	103,53

2.3. Kerncijfers personeel

2.3.1. Kerncijfers: nominaal

	2011	2012	2013	2014	2015
Medisch personeel	345,40	359,21	381,29	399,40	422,82
Medisch personeel	345,40	359,21	381,29	399,40	422,82
Niet medisch personeel	1.712,02	1.727,55	1.756,54	1.725,15	1.729,43
Administratief	364,81	374,46	375,56	367,34	357,82
Verplegend	914,36	920,12	936,22	916,22	922,24
Paramedisch	184,54	188,42	191,55	194,66	195,91
Ander	248,31	244,55	253,21	246,93	253,46
Totaal personeel	2.057,42	2.086,76	2.137,83	2.124,55	2.152,25

(Personeel in voltijds equivalenten: effectief, exclusief uitzendkrachten, IBF, langdurig ziek & zwangerschapsverlof, jobstudenten; inclusief sociale MARIBEL)

2.3.2. Kerncijfers: relatief

	2011	2012	2013	2014	2015
Medisch personeel	100,00	104,00	110,39	115,63	122,41
Medisch personeel	100,00	104,00	110,39	115,63	122,41
Niet medisch personeel	100,00	100,91	102,60	100,77	101,02
Administratief	100,00	102,65	102,95	100,69	98,08
Verplegend	100,00	100,63	102,39	100,20	100,86
Paramedisch	100,00	102,10	103,80	105,48	106,16
Ander	100,00	98,49	101,97	99,44	102,07
Totaal personeel	100,00	101,43	103,91	103,26	104,61

3. Activiteitenverslag

3.1. Verblijven

3.1.1. Verblijven met overnachting

Ten opzichte van vorig jaar steeg het aantal verblijven met overnachting met 0,9%: 27.846 ten opzichte van 27.597 in 2014 en 27.109 in 2013. De groei werd in hoofdzaak gedragen door de chirurgische disciplines (+190 verblijven), de dienst intensieve zorgen (+130 verblijven) en de verloskunde (+79 verblijven) terwijl het aantal verblijven binnen de interne disciplines licht terugliep (-51 verblijven). Opvallend is wel de stijging van het aantal verblijven op het slaapcentrum (+287 verblijven). Dit is te verklaren door de opening van een extra bed voor slaaponderzoeken in juni 2015.

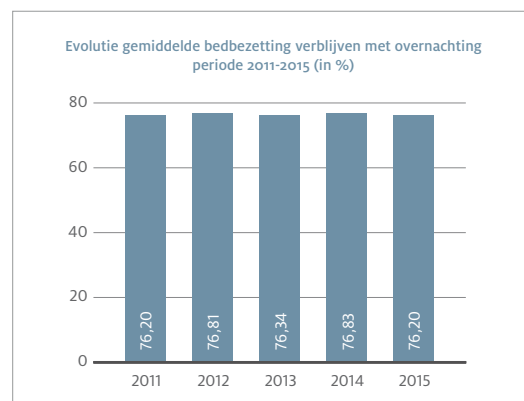
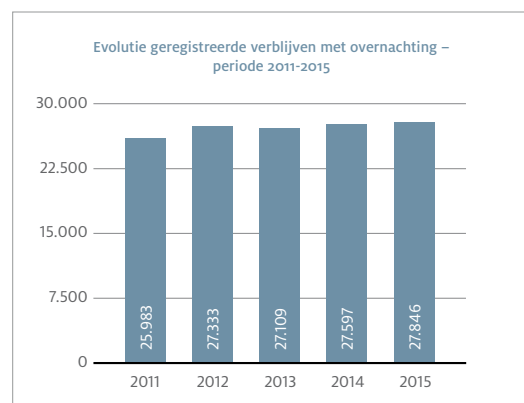
De chirurgische disciplines stijgen met 2,0%, voornamelijk door een toename van het aantal opnames bij thorax- en vaatheeskunde, urologie en orthopedie.

Bij de interne diensten verbergt het status-quo van het aantal verblijven de verschuivingen binnen de verschillende disciplines:

- de sterke daling van het aantal verblijven op de dienst cardiologie (-8,8%) is voor de helft een gevolg van de migratie van de catheterisaties naar het dagziekenhuis;
- eveneens is er een sterke daling van het aantal verblijven met overnachting op de dienst hematologie (-9,3%); dit wordt gecompenseerd door een sterke stijging in het aantal dagopnames binnen diezelfde dienst (zie infra);
- de daling van de interne verblijven wordt ongedaan gemaakt door het slaapcentrum (+8,3%) dat sinds juni 2015 over een extra opnamebed beschikt, alsook door de diensten oncologie (+11,3%), pneumologie (+6,9%) en diabetologie (+7,8%).

Het aantal verpleegdagen bedraagt 159.279 ten opzichte van 160.737 in 2014 of een afname van 0,9%. Deze afname is voornamelijk een gevolg van de verdere substitutie naar verblijven van één enkele nacht.

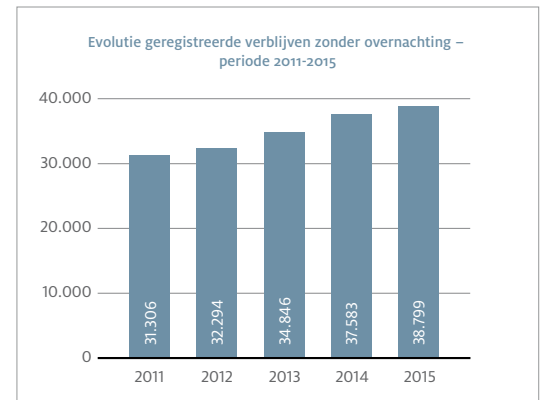
Voorgaande evolutie impliceert tevens een verdere daling van de gemiddelde verblijfsduur (5,75 dagen ten opzichte van 5,83 in 2014). De bedbezetting daalt licht (76,2% in 2015 en opzichte van 76,8% in 2014).

3.1.2. Verblijven zonder overnachting

De (administratief) geregisteerde verblijven zonder overnachting nemen met 3,2% toe: van 37.583 in 2014 naar 38.799 in 2015.

- Bij de chirurgische disciplines steeg het aantal verblijven van 12.273 naar 12.475. Dit is een toename van 1,6%. Net als vorig jaar is de groei hoofdzakelijk toe te schrijven aan de stijgende activiteit op het pijncentrum (+7,8%). Het resterende deel van de groei is voor rekening van de afdeling urologie (+6,7%) en orthopedie (+6,3%).
- Bij de interne diensten steeg het aantal verblijven zonder overnachting met 4,0%. Hier was de groei voornamelijk voor rekening van die diensten die eerder al een grote activiteit in dagziekenhuis ontwikkelden en over een eigen dagverblijf beschikken. Op de dienst hematologie en oncologie, goed voor ongeveer 1/3de van alle interne dagverblijven, steeg het aantal verblijven met respectievelijk 12,6% en 3,9%. Deze groei is goed voor nagenoeg de helft van de groei bij de interne disciplines. Ook de diensten nucleaire geneeskunde (+3,9%), thoraxoncologie (+39,8%), spoed (+34,2%) en immunologie (+3,4%) kennen een mooie groei t.o.v. 2014. De toename op de dienst cardiologie (+185 verblijven of een toename van + 17,3%) weegt echter niet op tegen de daling van het aantal verblijven met overnachting (-381 verblijven of -8,8%).
- Bij de diensten die ressorteren onder de moeder en kind cluster is er voornamelijk een opvallende stijging in het aantal dagverblijven op pediatrie (+17,2%)

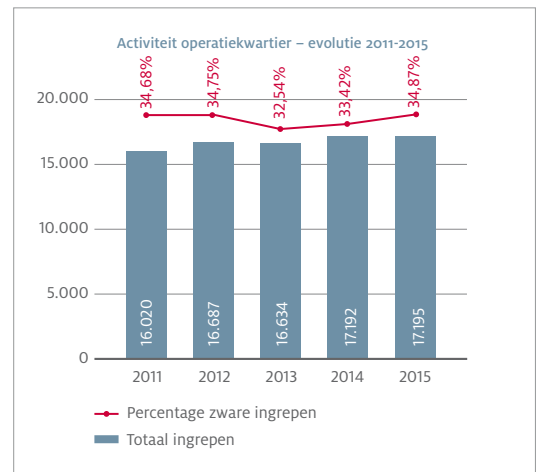
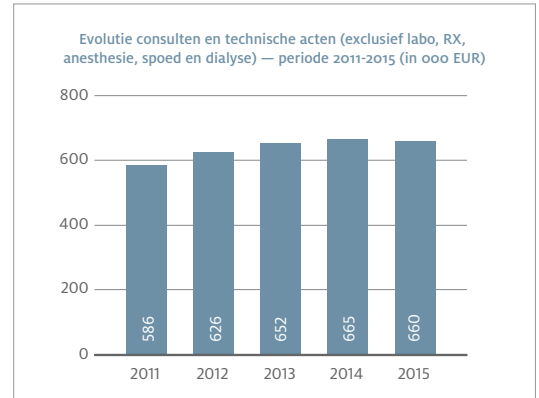
3.2. Medische activiteit

De ambulante activiteit is in 2015 gestegen met 3,8 % ten opzichte van 2014. Bij de chirurgische diensten (+4,4%) is de groei wat sterker dan bij de interne diensten. Vooral de diensten orthopedie (+12,0%), urologie (+17,0%) en NKO (+6,0%) kenden een sterke stijging in 2015. Over het algemeen tekenden de meeste medische diensten voor een bescheiden tot milde toename van hun ambulante activiteit en kunnen wat sterkere schommelingen in plus en min worden gekoppeld aan de toe- of afname van de medische staf.

Het aantal consulten en technische verstrekkingen nam af in 2015: van 665 duizend verstrekkingen naar 660 duizend in 2015 of een afname van 0,9%. Dit is in hoofdzaak te wijten aan de sluiting van de afdeling radiotherapie.

Indien het effect van de sluiting van de radiotherapie gelaten wordt, is het aantal raadplegingen echter gestegen t.o.v 2014 met 4,1% terwijl het aantal technische verstrekkingen daalde met 2,0%. Deze daling van de technische verstrekkingen deed zich voornamelijk door op oogheelkunde en cardiologie.

Het aantal chirurgische ingrepen bleef status quo ten opzichte van vorig jaar: 17.195 in 2015 ten opzichte van 17.192 in 2014 waarbij er wel een toename wordt waargenomen in het percentage zware chirurgie.

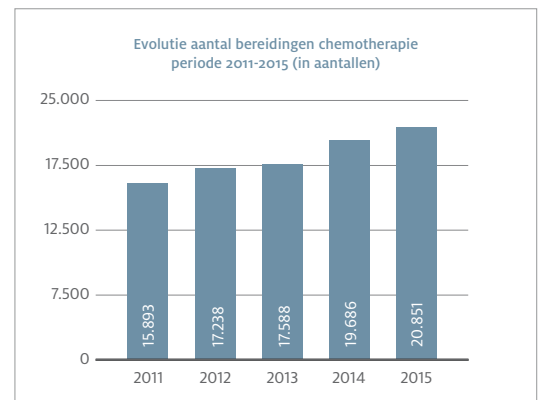
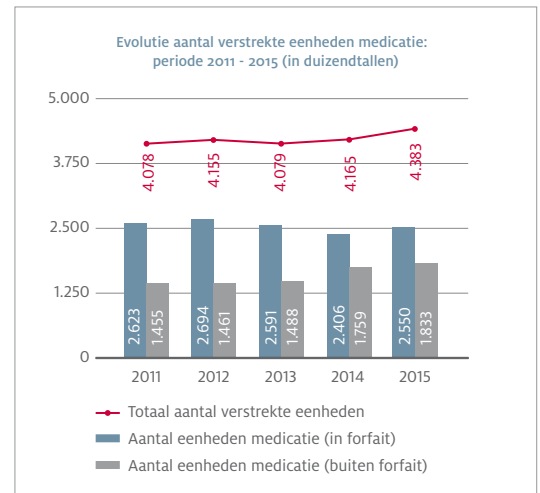

3.3. Apotheek

Het aantal afgeleverde eenheden medicatie is in 2015 toegenomen van 4,2 miljoen eenheden/jaar in 2014 naar 4,4 miljoen eenheden/jaar in 2015.

Deze evolutie reflecteert zich eveneens in de eindbalans waar de waarde van de voorraden met 0,5 miljoen EUR toeneemt.

- Opnieuw neemt het aantal bereidingen voor chemotherapie sterk toe (+5,9%). Hier moet de verklaring worden gezocht bij de beide oncologische, onco-hematologische en onco-pediatrie diensten;
- Vanaf 2015 is het UZA één van de vier ziekenhuizen die de dure nieuwe medicatie voor behandeling van hepatitis C type1 mag leveren (dienst gastro-enterologie).

4. Jaarrekening UZA

4.1. Balans per 31 december 2015 (in 000 EUR)

Activa			2015	2014	
Vaste activa			166.850	152.440	
	<i>Aanschafw.</i>	<i>Afschrijving</i>			
I.	Oprichtingskosten	10.498	-10.471	27	47
II	Immateriële vaste activa	6.239	-5.183	1.056	1.358
III.	Materiële vaste activa			164.941	150.709
	A. Terreinen en gebouwen	257.946	-134.706	123.240	91.784
	B. Materiaal voor medische uitrusting	114.769	-89.485	25.284	21.723
	C. Materiaal voor niet-medische uitrusting	44.783	-33.828	10.955	11.080
	D. Huurfinanciering en dergelijke rechten	64	-53	12	4
	E. Overige materiële vaste activa	0	0	0	0
	F. Vaste activa en vooruitbetalingen	5.450	0	5.450	26.118
IV.	Financiële vaste activa			826	326
Vlottende activa			160.293	164.951	
V.	Vorderingen op meer dan 1 jaar	<i>Vorderingen</i>	<i>Dubieus</i>	5	5
	A. Vorderingen voor prestaties			0	0
	B. Overige vorderingen			5	5
VI.	Voorraden en bestellingen in uitvoering			6.042	5.577
	A. Grondstoffen en leveringen			6.042	5.577
	B. Vooruitbetalingen op voorraadinkopen			0	0
	C. Bestellingen in uitvoering			0	0
VII.	Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	<i>Vorderingen</i>	<i>Dubieus</i>	119.277	130.126
	A. Vorderingen voor prestaties			115.185	125.611
	1. Patiënten	5.971	-4.162	1.809	3.809
	2. Verzekeringsinstellingen	14.907	-917	13.990	22.358
	3. Inhaalbedragen			15.217	20.812
	4. Te innen opbrengsten	<i>Vorderingen</i>	<i>G.waardev.</i>	84.169	78.632
	5. Overige vorderingen voor prestaties	5.199	-5.199	0	0
	B. Overige vorderingen			4.092	4.515
	1. Geneesheren, tandartsen, paramedisch			0	0
	2. Overige			4.092	4.515
VIII.	Geldbeleggingen			4.592	3.552
IX.	Liquide middelen			28.797	23.615
X.	Overlopende rekeningen			1.580	2.076
Totaal der activa			327.143	317.391	

Passiva	2015	2014
Eigen vermogen	145.119	138.772
I. Dotaties, inbreng in giften in kapitaal	20.709	20.709
II. Herwaarderingsmeerwaarden	0	0
III. Reserves	6.750	5.987
A. Wettelijke reserve	0	0
B. Niet beschikbare reserve	0	0
C. Beschikbare reserve	3.828	3.196
D. Reserves: bestemde fondsen: mecenaatfonds	2.922	2.791
IV. Overgedragen resultaat	109.305	104.132
	<i>Verwerving</i>	<i>In resultaatn.</i>
V. Investeringsubsidies	57.882	-49.527
VI. Sluitingspremies	0	0
Vorzieningen voor risico's en kosten	72.228	67.270
VII. Voorzieningen voor risico's en kosten	72.228	67.270
Schulden	109.796	111.349
VIII. Schulden op meer dan 1 jaar	20.120	23.335
A. Financiële schulden	18.014	21.229
1. Achtergestelde leningen	0	0
2. Niet-achtergestelde leningen	0	0
3. Schulden voor huur, financiering, e.d.	9	2
4. Kredietinstellingen	18.005	21.227
5. Overige schulden	0	0
B. Handelsschulden	0	0
C. Voorschotten Ministerie Volksgezondheid	2.106	2.106
D. Overige schulden	0	0
IX. Schulden op ten hoogste 1 jaar	86.895	86.900
A. Schulden > 1 jaar die binnen jaar vervallen	3.225	3.626
B. Financiële schulden	0	104
1. Kredietinstellingen	0	104
2. Overige schulden	0	0
C. Lopende schulden	50.067	50.506
1. Leveranciers	43.100	37.181
2. Te betalen wissels	0	0
3. Inhaalbedragen	5.901	12.240
4. Geneesheren, tandartsen, paramedici	1.066	1.085
D. Ontvangen vooruitbetalingen	324	253
E. Schulden bezoldigingen & sociale lasten	31.696	31.587
1. Belastingen	3.881	4.467
2. Bezoldigingen en sociale lasten	27.815	27.120
F. Overige schulden	1.583	824
1. Externe fondsen	0	0
2. Overige schulden	2.781	824
X. Overlopende rekeningen	1.094	1.114
Totaal der passiva	327.143	317.391

4.2. Toelichting bij de balans

4.2.1. Staten van toelichting bij de balans

4.2.1.1. Staat van de oprichtingskosten en de immateriële en financiële vaste activa (in 000 EUR)

(bedragen in 000 EUR)	Oprichtingskosten (rubriek 20)	Immateriële vaste activa (rubriek 21)	Financiële vaste activa (rubriek 28)
a. Aanschafwaarde			
Aan het einde van het vorige boekjaar	10.498	6.029	326
Mutaties van het boekjaar (+)	0	424	500
Mutaties van het boekjaar (-)	0	214	0
Op het einde van het boekjaar	10.498	6.238	826
b. Meerwaarden			
Aan het einde van het vorige boekjaar	0	0	0
Mutaties van het boekjaar (+)	0	0	0
Mutaties van het boekjaar (-)	0	0	0
Op het einde van het boekjaar	0	0	0
c. Afschrijvingen en waardeverminderingen			
Aan het einde van het vorige boekjaar	10.451	4.671	0
Mutaties van het boekjaar (+)	19	512	0
Mutaties van het boekjaar (-)	0	0	0
Op het einde van het boekjaar	10.471	5.183	0
d. Niet opgevraagde bedragen			
Aan het einde van het vorige boekjaar	0	0	0
Mutaties van het boekjaar (+)	0	0	0
Mutaties van het boekjaar (-)	0	0	0
Op het einde van het boekjaar	0	0	0
Netto geboekte waarde einde boekjaar	27	1.056	826

4.2.1.2. Staat van de materiële vaste activa (in 000 EUR)

(bedragen in 000 EUR)	Terreinen en gebouwen	Materiaal medische uitrusting	Materiaal niet-med. uitrusting en meubilair	Huur, financiering en soortgelijke rechten	Andere materiële vaste activa	Vaste activa in aanbouw & vooruitbet.
	(rubriek 22)	(rubriek 23)	(rubriek 24)	(rubriek 25)	(rubriek 26)	(rubriek 27)
a. Aanschafwaarde						
Aan het einde van het vorige boekjaar	219.424	107.974	46.480	64	0	26.118
Mutaties van het boekjaar (+)	38.522	11.156	3.017	12	0	5.317
Mutaties van het boekjaar (-)	0	4.361	4.714	11	0	25.985
Op het einde van het boekjaar	257.946	114.769	44.783	65	0	5.450
b. Meerwaarden						
Aan het einde van het vorige boekjaar	0	0	0	0	0	0
Mutaties van het boekjaar (+)	0	0	0	0	0	0
Mutaties van het boekjaar (-)	0	0	0	0	0	0
Op het einde van het boekjaar	0	0	0	0	0	0
c. Afschrijving en waardevermindering						
Aan het einde van het vorige boekjaar	127.640	86.252	35.400	59	0	0
Mutaties van het boekjaar (+)	7.066	7.399	2.787	0	0	0
Mutaties van het boekjaar (-)	0	4.166	4.359	7	0	0
Op het einde van het boekjaar	134.706	89.485	33.828	53	0	0
d. Netto geboekte waarde						
Aan het einde van het boekjaar	123.240	25.284	10.955	12	0	5.450
Waarvan:						
Terreinen en gebouwen (252)				0		
Materieel voor medische uitrusting (253)				0		
Materieel voor niet-medische uitrusting en meubilair (254)				12		

4.2.1.3. Staat van de gewaarborgde schulden (in 000 EUR)

(bedragen in 000 EUR)		Schulden (of deel van) gewaarborgd door Belgische overheidsinstellingen	Schulden (of deel van) gewaarborgd door zakelijke zekerheden op de activa van de onderneming	Schulden (of deel van) gewaarborgd door derden
Financiële schulden				
1. Kredietinstellingen, schulden voor	172	0	9	0
huurfinanciering en soortgelijke	173	2.314	0	0
2. Overige leningen	174	0	0	0
Diverse schulden				
	422	0	2	0
	423	186	0	0
	424	0	0	0
Totaal		2.500	11	0

4.2.1.4. Staat van de schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (in 000 EUR)

(bedragen in EUR)	Code	Bedrag
1 Belastingen		
a. Vervallen fiscale schulden		0
b. Niet vervallen fiscale schulden	451 + 453	3.881
2. Bezoldigingen		
a. Vervallen schulden Rijksdienst voor Sociale Zekerheid		0
b. Niet vervallen schulden rijksdienst voor Sociale Zekerheid	454	5.627
3. Andere schulden m.b.t. bezoldigingen en sociale lasten	455 + 456 + 459	22.188

4.2.2. Commentaar bij de balansposten

4.2.2.1. Activa

4.2.2.1.1. Vaste activa

(ACTIVA, RUBRIEKEN I, II, III EN IV)

De vaste activa zijn voor het overgrote deel van materiële aard:

- het saldo van de post oprichtingskosten beloopt minder dan 0,1 miljoen EUR;
- de rubriek immateriële vaste activa (1,0 miljoen EUR) betreft in hoofdzaak toepassingssoftware. We ontvingen 0,2 miljoen EUR aan groene stroom certificaten ten gevolge van de warmtekrachtkoppeling.

De balanswaarde van de materiële vaste activa stijgt met 9,4% (van 150,7 naar 164,9 miljoen EUR) voornamelijk tengevolge van de lopende investeringsprojecten in gebouwen. De post vaste activa en vooruitbetalingen daalt sterk van 26,1 miljoen EUR naar 5,5 miljoen EUR door de ingebruikname van het Moeder en Kindcentrum.

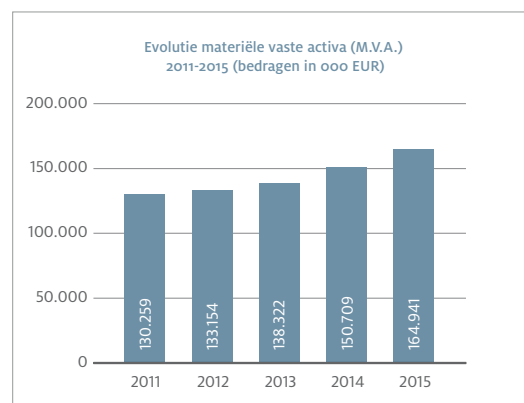
De post terreinen en gebouwen, 123,2 miljoen EUR ten opzichte van 91,8 miljoen EUR vorig jaar, kan als volgt worden uitgesplitst:

- terreinen 0,8 miljoen EUR;
- gebouwen en eerste inrichting 65,4 miljoen EUR
- groot onderhoud van de gebouwen 23,1 miljoen EUR;
- inrichting van de gebouwen 20,3 miljoen EUR;
- herconditioneringskosten 11,3 miljoen EUR;
- investeringen in duurzame ontwikkeling 2,3 miljoen EUR.

De totale oppervlakte van de terreinen op de ziekenhuiscampus beslaat 189.722 m². Van deze oppervlakte is met ingang van de openstelling van het ziekenhuis en voor een periode van 99 jaar ten kosteloze titel en bij notariële akte een perceel van vijftig are en tweeënnegentig centiaren ter beschikking gesteld van het Belgische Rode Kruis om er een bloedtransfusiecentrum op te richten en uit te baten.

Daarnaast beschikt het UZA nog over een aantal kleinere eigendommen:

- een kinderdagverblijf, gelegen Wilrijkstraat 8, 2650 Edegem;
- het opvanghuis Ter Weyde en aanpalende gronden (3.000 m²), gelegen Edegemsesteenweg 240, 2650 Edegem;
- een onroerend goed op het adres dr. Frans Hemerycklaan 5 B, 2650 Edegem.

Wat de ziekenhuiscampus betreft beschikt de provincie Antwerpen over 40 % van het onverdeelde eigendomsrecht van:

- de grond waarop de oorspronkelijke gebouwen zijn gevestigd;
- de daarop per 11 november 1984 aanwezige gebouwen.

In voornoemd eigendomsrecht zijn niet begrepen de installaties, de apparatuur, de uitrusting, enzovoort (welke goederen door enige wetsbepaling of door bestemming onroerend zouden kunnen zijn) betreffende de exploitatie van het ziekenhuis die, op de voormelde grond en in de voormelde gebouwen op voorgaande datum, door het UZA werd gevoerd. Betreffende dit onverdeelde eigendomsrecht verwijzen we tevens naar de rubriek Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen. De gebouwen opgetrokken na datum van 11 november 1984 alsook de door de UA om niet ingebrachte terreinen en gebouwen bij de verzelfstandiging van het UZA, zijn in volle eigendom.

De waarde van de post vaste activa in aanbouw daalt sterk van 26,1 miljoen EUR naar 5,5 miljoen EUR. De daling heeft te maken met de ingebruikname van het Moeder en Kind centrum.

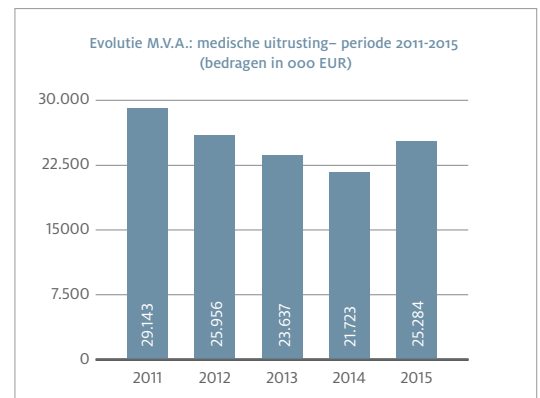
Het saldo betreft investeringen van één afdeling van het Moeder en Kind centrum die niet in gebruik werd genomen (5 miljoen EUR).

Bij de toewijzing van de investeringsbudgetten werd de voorbije jaren prioriteit gegeven aan de bouwprojecten. In 2015 is er een omkeer en nemen de investeringen in medische uitrusting opnieuw toe: van 21,7 miljoen EUR in 2014 naar 25,3 miljoen EUR einde 2015. Het gaat over de uitrusting van het Moeder en Kind centrum en de investeringen in zware medische apparatuur zoals robotchirurgie en medische beeldvorming.

De financiële vaste activa komen in de balans voor 0,8 miljoen EUR t.o.v. 0,3 miljoen EUR in 2014:

- 87% van dit bedrag heeft betrekking op de VZW UZA-Monica. Deze VZW (ondernemingsnummer 0843.539.615) waarbij de beide rechtspersonen IZW UZA en de VZW AZ Monica elk voor de helft van het eigen vermogen tekenden (2 x 1.000 EUR) werd op datum van 21 december 2011 opgericht met als doel de oprichting, de inrichting, het bestuur en de uitbating van een centrum voor herstelbedrijf (zorghotel) of andere voorzieningen voor gezondheids- of welzijnszorg in de meest brede betekenis van het woord. Naast deze beperkte initiële kapitaalsinbreng werd sinds 2012 tot eind 2015 aan de vzw meerdere achtergestelde leningen toegekend, voor een totaal bedrag van 650 duizend EUR;
- de overige 13% bestaat uit 2 deelnemingen:
 - de participatie in het eigen vermogen van de nv icoMetrix (ondernemingsnummer 0833.377.379) werd door middel van een achtergestelde converteerbare lening van 70 duizend EUR opgetrokken tot 85 duizend EUR (initieel 1.800 aandelen en 1.980 winstbewijzen voor 15 duizend EUR); Het UZA heeft eind 2015 ingeschreven op de kapitaalsverhoging voor een bedrag van 50 duizend EUR.
 - de deelneming in het Qbic Feeder fund (25 aandelen) vertegenwoordigt 25 duizend EUR;

Een bedrag van 15 duizend EUR betreft de bankwaarborg in verband met de huur van de locatie op de Prins Boudewijnlaan. De materiële vaste activa zijn op het actief van de balans opgenomen voor de werkelijke aanschaffingswaarde verminderd met de afschrijvingen. Het eventueel gesubsidieerde gedeelte van de investeringen is onder het passief opgenomen onder de rubriek V Investeringsubsidies.

4.2.2.1.2. Vlottende activa

(ACTIVA, RUBRIEKEN V, VI, VII, VIII, IX EN X)

De balanswaarde van de vorderingen op meer dan 1 jaar is minimaal. Het overgrote deel van de vlottende activa bestaat uit vorderingen op ten hoogste 1 jaar en liquide middelen. De voorraden, geldbeleggingen en overlopende rekeningen zijn relatief van minder belang.

a. Voorraden en bestellingen in uitvoering

(ACTIVA, RUBRIEK VI)

Op 1 december 2015 werd de inventaris van de voorraadgoederen in het centraal magazijn en de apotheek opgenomen. Hierop volgend werden de artikelaantallen in het elektronisch voorraadbeheer-systeem in overeenstemming gebracht met de werkelijke aantallen. De voorraden aanwezig in de medicatie verdeelkasten op de verpleegafdelingen werden eveneens in de voorraden opgenomen. Hier gebeurde de inventarisopname (en de eventuele rechtzetting) gespreid over het jaar.

De waarde van de voorraadproducten nam in 2015 opnieuw toe: van circa 5,6 miljoen EUR naar 6,0 miljoen EUR per einde 2015.

De sterke toename is voor rekening van de medische voorraadproducten. (5,7 miljoen EUR ten opzichte van 5,3 miljoen EUR in 2014)

Het gaat om een toename van dure weesgeneesmiddelen die enkel door een ziekenhuisapotheek worden afgeleverd.

De belangrijkste producten zijn:

- farmaceutische & courante producten 4,7 miljoen EUR; (2014: 4,3 miljoen EUR);
- steriele producten 0,4 miljoen EUR;
- synthesemateriaal 0,2 miljoen EUR; (2014: 0,3 miljoen EUR);
- disposables en klein medisch materiaal 0,1 miljoen EUR;
- overige producten 0,3 miljoen EUR.

De niet-medische voorraadproducten hebben een waarde van 0,3 miljoen EUR.

Conform de waarderingsregels werden de overige voorraden op de medische- en verpleegkundige diensten en op het operatiekwartier, en behoudens de voorraden aanwezig in de medicatie verdeelkasten, in de kosten genomen.

b. Vorderingen op ten hoogste 1 jaar

(ACTIVA, RUBRIEK VII.)

De vorderingen op ten hoogste 1 jaar vormen met 119,3 miljoen EUR afgetekend de grootste post van de vlottende activa.

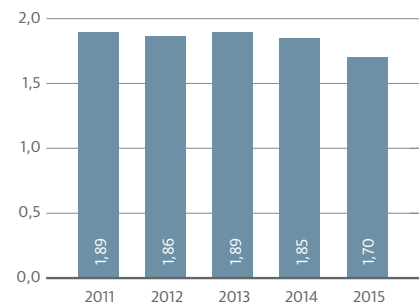
b.1. Vorderingen voor prestaties

(ACTIVA, RUBRIEK VII, A)

De vorderingen voor prestaties vertegenwoordigen per einde boekjaar een bedrag van 115,2 miljoen EUR. Ten opzichte van 2014 (125,6 miljoen EUR) is dit een daling van 9,2%. De vorderingen voor prestaties kunnen onderverdeeld worden in volgende groepen:

- patiënten 1,8 miljoen EUR;
- verzekeringsinstellingen 14,0 miljoen EUR;
- inhaalbedragen 15,2 miljoen EUR;
- nog te innen vorderingen 84,2 miljoen EUR.

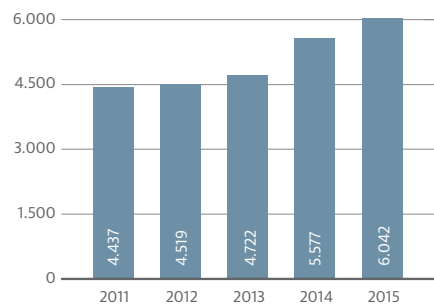
Ratio: liquiditeit: acid test (excl. Inhaalbedragen) periode 2011-2015 (in dagen)

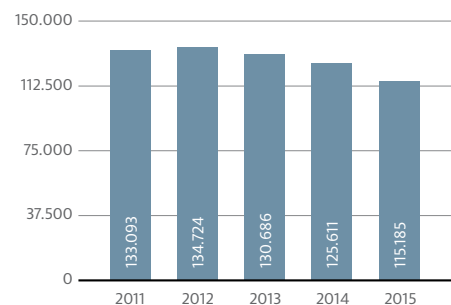
Ratio: liquiditeit: acid test:

De liquiditeit daalt licht t.o.v. vorig jaar. De versnelde inning van vorderingen is deels gebruikt voor investeringen en afbouw van lange termijn financiële schulden.

Evolutie voorraden — periode 2011-2015 (bedragen in 000 EUR)

Evolutie vorderingen voor prestaties – periode 2011-2015 (bedragen in 000 EUR)

b.1.a. Vorderingen patiënten

(ACTIVA, RUBRIEK VII, A, 1)

De openstaande vorderingen aan patiënten zijn met bijna de helft gedaald van 3,8 miljoen EUR naar 1,8 miljoen EUR. Dit bedrag is de resultante van 6,0 miljoen EUR aan patiëntfacturen en de inschatting dat ongeveer twee derde van dit saldo een dubieus karakter heeft. De daling t.o.v. 2014 is voornamelijk het gevolg van de ten laste neming van de dubieuze vorderingen met betrekking tot innovatieve technieken zoals percutane aortakleppen en mitralis clips.

Het bedrag dat als dubieus werd beschouwd vertegenwoordigt ongeveer 21 duizend facturen. Voor het overgrote deel van deze facturen verloopt de invordering via een deurwaarderskantoor. Voor de invordering van 161 facturen is een procedure bij een rechtbank lopende. Allerlei andere afbetalingsvormen en -modaliteiten (collectieve schuldregelingen, afbetalingsplannen, tussenkomsten OCMW' s, diverse betwistingen, onbekende adressen enzovoort) vertegenwoordigen het resterende saldo maar zijn zowel in aantal als bedrag van minder belang.

Tot slot werd conform de waarderingsregels 0,2 miljoen EUR als dubieus beschouwd op basis van de bedragen waarvoor herinneringen werden gestuurd. Alle dubieuze vorderingen werden overgeboekt naar de post overige vorderingen voor prestaties en integraal in de kosten genomen.

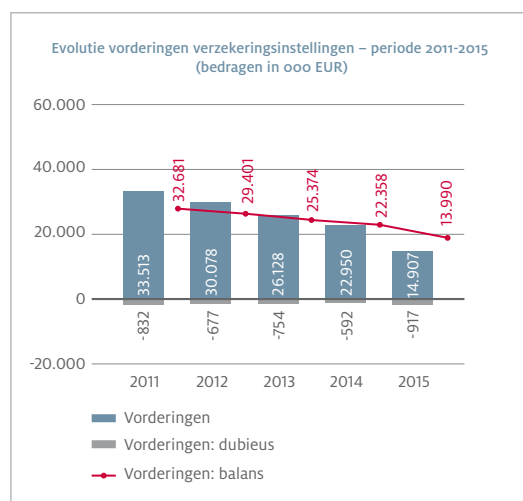
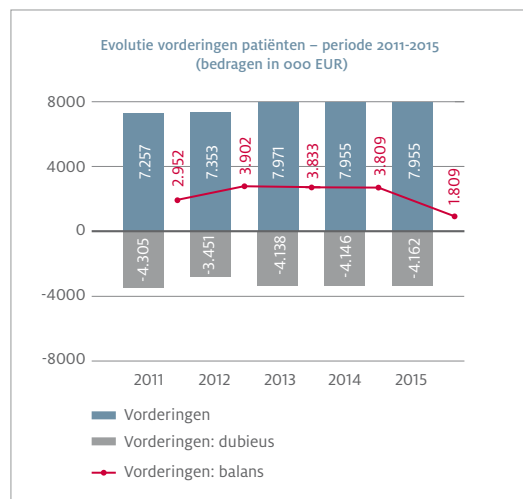
b.1.b. Vorderingen verzekeringsinstellingen

(ACTIVA, RUBRIEK VII, A, 2)

In samenwerking met de directie ICT heeft de debiteurenadministratie heel wat inspanningen geleverd om de openstaande vorderingen aan mutualiteiten en verzekeringsinstellingen terug te dringen. Die inspanningen werden ook in 2015 onverminderd voortgezet met een verdere daling van het vorderingenvolume als gevolg. Einde 2015 lag dit volume meer dan de helft lager dan einde 2011.

Door het inkorten van de facturatiecyclus werd de afrekening van de maand oktober voor de Landsbond CM reeds op 31 december gerealiseerd.

De raming van het volume dubieuze debiteuren (0,9 miljoen EUR) is in hoofdzaak een gevolg van een verschillende interpretatie door UZA en de verschillende landsbonden van de RIZIV nomenclatuur voor geneeskundige verstrekkingen. Conform de waarderingsregels zijn de dubieuze vorderingen overgeboekt naar de post overige vorderingen voor prestaties en integraal in de kosten genomen.

b.1.c. Vorderingen inhaalbedragen

(ACTIVA, RUBRIEK VII, A, 3)

Bij de berekening van de geraamde positieve inhaalbedragen werd de wetgeving met betrekking tot het budget van financiële middelen (BFM) nauwgezet geïnterpreteerd. De inhaalbedragen hebben betrekking op sommige bestanddelen van dit budget die in uitvoering van artikel 92 van het KB van 25 april 2002 voor herziening vatbaar zijn of provisioneel werden gefinancierd. Gezien de ruimte voor interpretatie die er bestaat bij de raming van deze inhaalbedragen is het evenwel onmogelijk om een uitspraak te doen over de bedragen die finaal zullen worden gerealiseerd op het ogenblik van de definitieve herziening van de budgetten. Het risico dat geraamde positieve bedragen niet zullen worden gerealiseerd is integraal ingedekt via de voorzieningen voor risico's en kosten.

Het openstaande saldo daalt van 20,8 miljoen EUR in 2014 naar 15,2 miljoen EUR per einde boekjaar 2015. De daling is een gevolg van de realisatie van eerder geraamde inhaalbedragen voor 3 miljoen EUR (zoals initiatieven van het Kankerplan en de herziening 2007-2008) en een daling van de inhaalbedragen voor 2015 tengevolge provisionele bedragen voor investeringen.

De vordering kan als volgt worden uitgesplitst:

- 4,6 miljoen EUR heeft betrekking op de financiering van de eindloopbaan maatregelen en de sociale akkoorden 2005;
- 4,6 miljoen EUR heeft betrekking op de uitsplitsing vast/variabel gedeelte in het BFM;
- 1,4 miljoen EUR heeft betrekking op de herziening van het onderdeel A1 (investeringslasten), voornamelijk kosten voor groot onderhoud (en de erbij horende kosten voor investeringskredieten over de periode 2009 – 2012);
- 1,0 miljoen EUR betreft de financiering van de bijzondere beroepstitels en –bekwamingen;
- 0,8 miljoen EUR betreft de financiering van het Federaal Kankerplan;
- 0,8 miljoen EUR heeft betrekking op de attractiviteitspremie;
- 0,7 miljoen EUR betreft A2 korte termijn kredietlasten;
- 0,4 miljoen EUR heeft betrekking op C2 inhaalbedragen;
- 0,4 miljoen EUR heeft betrekking op B4 contracten;
- 0,3 miljoen EUR heeft betrekking op B7 opleidingsfunctie;
- 0,2 miljoen EUR betreft een correctie op de provisionele financiering van de IVF-cycli.

b.1.d. Te innen opbrengsten

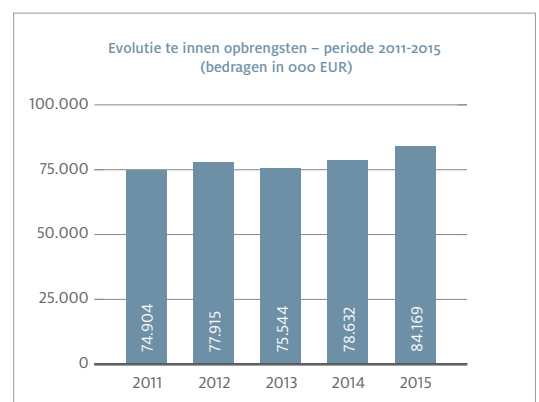
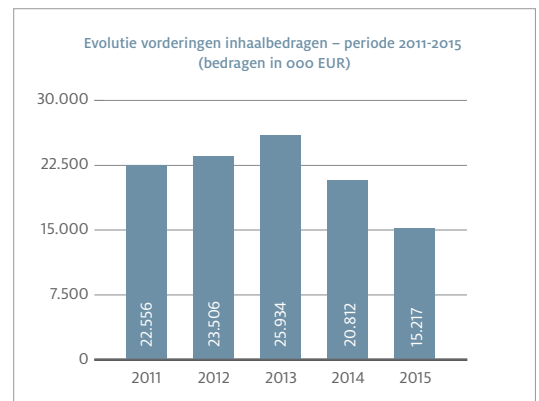
(ACTIVA, RUBRIEK VII, A, 4.)

Het bedrag van de nog te innen opbrengsten schommelt de voorbije 5 jaar binnen het bereik van 75 à 78 miljoen EUR. Dit is voor 2015 anders: 84,2 miljoen EUR ten opzichte van 78,6 miljoen EUR in 2014 en 75,5 miljoen EUR voor 2013, voornamelijk wegens te innen opbrengsten apotheek.

Het openstaande saldo kan als volgt worden uitgesplitst:

- te factureren 54,8 miljoen EUR (2014: 47,2 miljoen EUR);
- te ontvangen twaalfden 27,7 miljoen EUR (2014: 29,2 miljoen EUR);
- te factureren handelsvorderingen 0,6 miljoen EUR (2014: 0,4 miljoen EUR);
- te innen creditnota's (op leveranciers) 1,1 miljoen EUR (2014: 1,8 miljoen EUR).

Het bedrag te factureren is toegenomen met 7,6 miljoen EUR waarvan 4,8 miljoen EUR gefactureerd in 2016 voor de maanden november en december 2015 en waarvan 2,8 miljoen EUR toegenomen in de bestanden van de nog te factureren prestaties. De nog te ontvangen twaalfden hebben betrekking op het BFM - behoudens de variabele 20 % B1 en B2 - van het laatste kwartaal 2015.

b.1.e. Overige vorderingen voor prestaties

(ACTIVA, RUBRIEK VII, A, 5,)

De post overige vorderingen voor prestaties omvat de dubieuze vorderingen. Conform de waarderingsregels werden deze vorderingen integraal in het resultaat genomen:

- vorderingen op patiënten 4,2 miljoen EUR;
- vorderingen op verzekeringsinstellingen 1,0 miljoen EUR;
- totaal (in resultaat genomen) 5,2 miljoen EUR.

b.2. Overige vorderingen

(ACTIVA, RUBRIEK VII, B)

De waarde van de overige vorderingen belooft 4,1 miljoen EUR ten opzichte van 4,5 miljoen EUR in 2014. Het openstaand saldo van de handelsdebiteuren, in hoofdzaak facturen voor klinische studies, nam af van 4,1 miljoen naar 3,7 miljoen EUR. Het resterende saldo betreft leveranciersfacturen die een debetsaldo vertonen.

c. Geldbeleggingen

(ACTIVA, RUBRIEK VI)

De post geldbeleggingen vertoont per einde boekjaar een saldo van 4,6 miljoen EUR ten opzichte van 3,6 miljoen EUR het jaar voordien. Het grootste deel van dit bedrag heeft betrekking op de beleggingen van het Mecenaatfonds en het UZA.

d. Liquide middelen

(ACTIVA, RUBRIEK IX)

De evolutie van de vorderingen op ten hoogste 1 jaar had een positieve impact op de beschikbare liquiditeiten. Ze stegen naar 28,8 miljoen EUR.

e. Overlopende rekeningen (actief)

(ACTIVA, RUBRIEK X)

Het saldo van de overlopende rekeningen van het actief belooft 1,6 miljoen EUR:

- over te dragen kosten 1,1 miljoen EUR;
- verkregen opbrengsten 0,5 miljoen EUR.

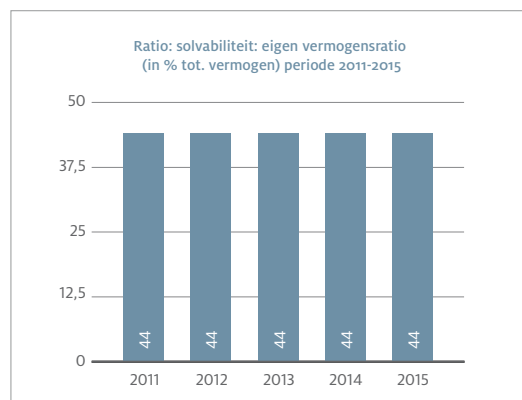
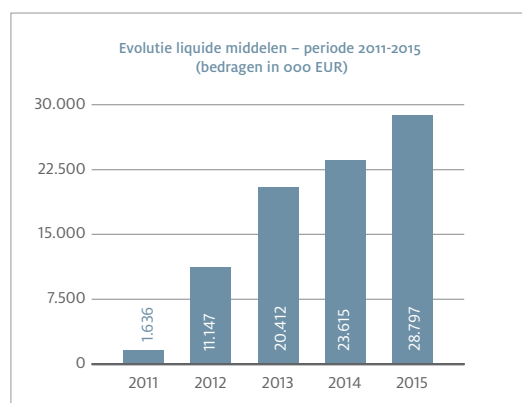
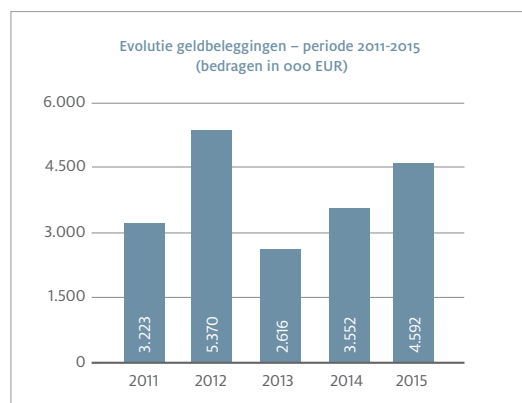
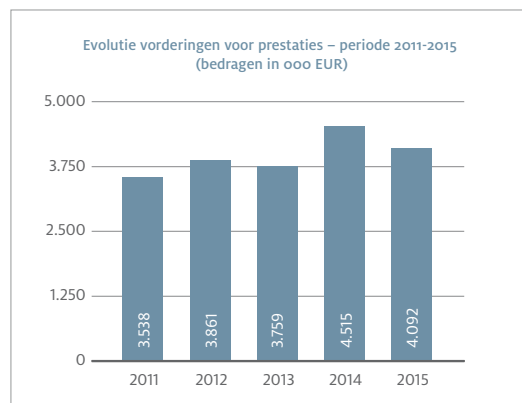
4.2.2.2. Passiva

4.2.2.2.1. Eigen vermogen

Het eigen vermogen belooft 145,1 miljoen EUR ten opzichte van 138,8 miljoen EUR in 2014. De toename van het eigen vermogen is een gevolg van de (verwerking van) het resultaat van het boekjaar. De ratio 'eigen vermogen' blijft ten opzichte van vorige boekjaren stabiel.

Het eigen vermogen kan als volgt worden uitgesplitst:

- dotaties, inbreng en giften in kapitaal 20,7 miljoen EUR;
- reserves:
 - beschikbare reserve 3,8 miljoen EUR;
 - bestemde fondsen: Mecenaatfonds 2,9 miljoen EUR;
- overgedragen resultaat 109,3 miljoen EUR;
- investeringssubsidies 8,4 miljoen EUR.

Ratio: solvabiliteit: eigen vermogensratio: ondanks de toenemende vastlegging van middelen in materiaal vast actief, een gevolg van de talrijke investeringsprojecten, handhaaft de ratio zich over de jaren heen op 44% met dank aan de hoge cashflow die toelaat dat de investeringsprojecten integraal worden gefinancierd zonder aanwending van vreemd vermogen.

a. Dotaties, inbreng en giften in kapitaal

(PASSIVA, RUBRIEK I)

Het bedrag van 20,7 miljoen EUR kan als volgt worden uitgesplitst:

- inbreng Provincie Antwerpen: 19,8 miljoen EUR:
bij notariële akte van 11 oktober 1984 heeft de provincie Antwerpen het onverdeeld eigendomsrecht van veertig procent van het toenmalige bestaande onroerend goed van het UZA verworven, onder voorbehoud van het recht op erfpacht voor een periode van 99 jaar. De aankoop voor een bedrag van 19,8 miljoen EUR gebeurde in het kader van een samenwerkingsakkoord tussen de provincie Antwerpen en de Universitaire Instelling Antwerpen met het doel het Universitair Ziekenhuis uit te bouwen tot een supra regionaal, hoog gespecialiseerd ziekenhuis in de provincie. In verband met deze balanspost verwijzen we tevens naar de titel 4.2.3. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen;
- inbreng om niet Universiteit Antwerpen: 0,9 miljoen EUR:
overeenkomstig artikel 9§8 van het decreet van 29 april 2004 houdende wijziging van het decreet van 4 april 2003 houdende bepalingen tot de oprichting van een Universiteit Antwerpen en tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen worden, wat het UZA betreft, tegen de boekwaarde (zoals vermeld in de UA jaarrekening 2003), van rechtswege en om niet en zonder kosten van welke aard ook aan het UZA overgedragen:
 - roerende goederen; balanswaarde: 8.999,81 EUR;
 - terreinen; totale oppervlakte: 154.121 m²; balanswaarde: 647.984,82 EUR;
 - gebouwen (m.n. het auditorium gelegen in het UZA zelf); balanswaarde: 220.625,23 EUR.

Deze vermogensoverdracht werd doorgevoerd bij de opening van de beginbalans 2004.

b. Reserves: beschikbare reserves

(PASSIVA, RUBRIEK III, C.)

Tengevolge van (de bestemming van) het resultaat 2015 wordt 0,6 miljoen EUR aan de beschikbare reserve toegevoegd. Dit bedrag is de resultante van één vierde van de in 2015 geïnde honorariumsupplementen (2,0 miljoen EUR) verminderd met de netto impact (toevoegingen versus terugnemingen) van de nieuw aangegane verbintenissen door het fonds voor innovatieve technieken en andere bestedingen (netto 1,4 miljoen EUR).

c. Reserves: bestemde fondsen: mecenaatfonds

(PASSIVA, RUBRIEK III, D.)

De financiële middelen van het Mecenaatfonds bestaan uit liquide middelen, korte termijnbeleggingen, obligaties, aandelen, gemeenschappelijke beleggingsproducten in obligaties en aandelen, vastgoed en grondstoffen. Per einde boekjaar was de relatieve samenstelling van het fonds als volgt:

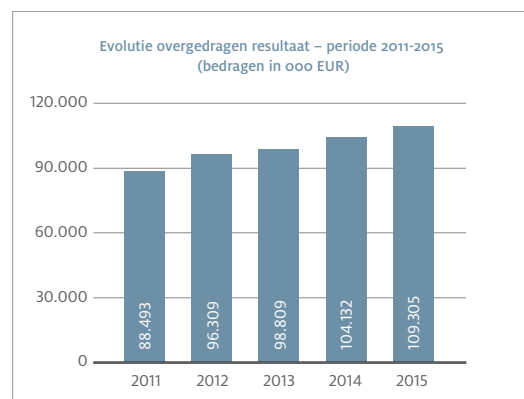
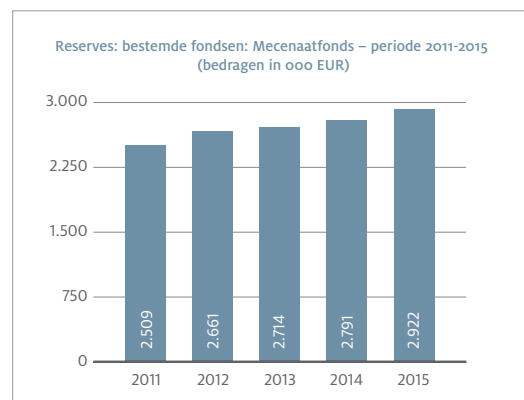
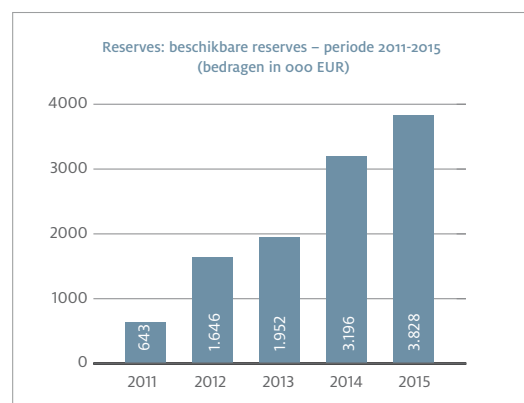
- aandelen(fondsen) 47,00 %;
- obligatie(fondsen) 40,90 %;
- liquide middelen e.a. 12,10 %.

De financiële producten werden conform de waarderingsregels geboekt aan aankoopsprijs of (lagere) inventariswaarde. De indicatieve waarde van het fonds bedroeg 3,3 miljoen EUR ten opzichte van 3,2 miljoen EUR per einde 2014. Die toename is het resultaat van een positieve return van 4,0 % op jaarbasis.

d. Overgedragen resultaat

(PASSIVA, RUBRIEK IV)

Het overgedragen resultaat steeg, gezien het resultaat van het boekjaar en de verwerking ervan, van 104,1 miljoen EUR in 2014 naar 109,3 miljoen EUR per einde 2015.

e. Investeringsubsidies

(PASSIVA, RUBRIEK V)

Tengevolge van de in resultaatneming van de kapitaalsubsidies stijgen deze van 7,9 naar 8,4 miljoen EUR.

De kapitaalsubsidies verkregen voor de bouw van het ziekenhuis en de oorspronkelijke investeringen in medische en niet medische uitrusting werden in 2013 voor het laatst in resultaat genomen. De resterende kapitaalsubsidies hebben betrekking op de subsidies verkregen van de Vlaamse Gemeenschap, in de balans opgenomen voor 5,3 miljoen EUR (verwerving: 8,2 miljoen EUR; in resultaat genomen: 2,9 miljoen EUR) hebben betrekking op volgende investeringsdossiers:

- de subsidie voor de bouw van het kinderdagverblijf;
- de subsidies ter uitvoering van de projecten 1 en 2 van het zorgstrategische plan UZA 2000.

De toelage van 1,3 miljoen EUR van het Rijksfonds voor Sociale Reclustering van Minder Validen (RSRMV) was bestemd voor de bouw (binnen de muren van het ziekenhuis) van de revalidatiecentra voor motorisch gestoorden, spraak- en gehoorstoorden en hartlijders. Ze werd destijds conform de toenmalige opgelegde subsidievoorwaarden van het RSRMV niet in resultaat opgenomen.

De overige subsidies werden voornamelijk verworven via fondsen die toebehooren aan medische diensten. Ze werden in hoofdzaak aangewend voor investeringen in roerende medische uitrusting en informatica.

4.2.2.2. Voorzieningen voor risico's en kosten

a. Voorzieningen voor risico's en kosten

(PASSIVA, RUBRIEK VII)

De voorzieningen voor risico's en kosten nemen voor het derde jaar op rij sterk toe: van 67,3 miljoen EUR in 2014 naar 72,2 miljoen EUR einde 2015.

De voorzieningen voor (toekomstige) kosten voor de onderwijs- en wetenschappelijke opdrachten van de artsen maken 46 % van dit saldo uit en kunnen als volgt worden uitgesplitst:

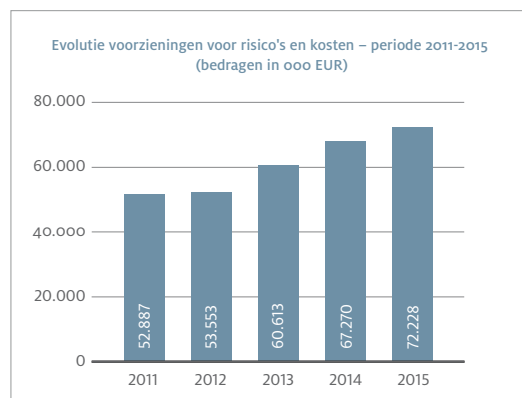
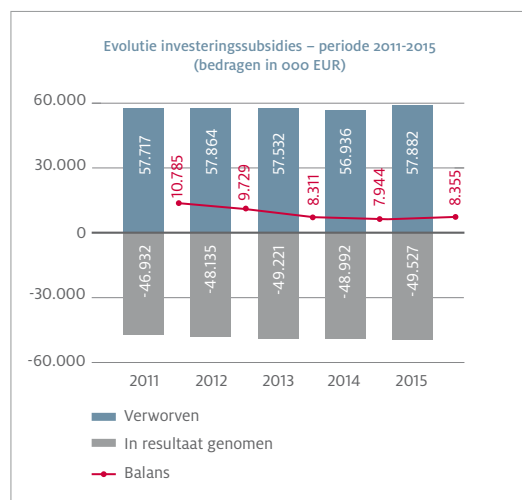
- voorzieningen voor kosten eigen aan de werkgever 18,8 miljoen EUR;
- voorzieningen voor kosten voor onderzoek & opleiding 14,1 miljoen EUR;
- voorzieningen voor kosten innovatieve technieken 0,0 miljoen EUR.

De voorziening voor kosten innovatieve technieken is volledig aangewend. Openstaande vorderingen voor mitraclips en TAVI kleppen werden in uitvoering van de overeenkomst met de Medische Raad ten laste gelegd van het Innovatiefonds.

De overige voorzieningen betreffen:

- voorziening i.f.v. herziening BFM 15,3 miljoen EUR;
- voorziening voor kosten van groot onderhoud 4,8 miljoen EUR;
- voorziening voor variabel loon 1,9 miljoen EUR;
- voorziening pensioenen en soortgelijke rechten 2,0 miljoen EUR;
- voorziening loonlasten wetenschappelijk personeel 14,9 miljoen EUR;
- overige voorzieningen 0,4 miljoen EUR.

De voorzieningen onder de noemer herziening BFM zijn aangelegd in functie van het risico dat geraamde positieve inhaalbedragen op het ogenblik van de definitieve herziening van de budgetten door de FOD Volksgezondheid niet worden weerhouden. Het betreft de indekking van de positieve inhaalbedragen voor de jaren 2011 tot 2015. Het overgrote deel van de indekking van de geraamde inhaalbedragen is voor bouw- en verbouwingswerken, financiering van de sociale akkoorden en de uitsplitsing vast/variabel gedeelte in het BFM.

De cyclische onderhoudswerkzaamheden hebben betrekking op dakwerken, renovatie- en schilderwerken, de behandeling van de gebouwen tegen betonrot en de vloerbekleding. Deze voorziening wordt afgebouwd volgens een uitdoofscenario.

In uitvoering van de arbeidsvoorwaardenregeling van de UZA artsen van 1 oktober 2007 (m.n. artikel 44. Aanvullende vergoedingen, 5.2. zware pathologie) kan aan het artsenkorps een variabel loon voor zware pathologie worden toegekend dat gelijk is aan 20 % van het RIZIV tarief voor die zware pathologie. De toekenning van dit variabel loon is onder andere afhankelijk van het resultaat van het boekjaar in de zin dat de vooropgestelde winstdoelstelling moet worden gehaald (voor 2015: een winst van 2,5 miljoen EUR waarbij het potentiële bedrag voor dit variabel loon deze drempel niet mag aantasten). Aangezien voor het boekjaar 2015 de vooropgestelde winstdoelstelling wordt gehaald werd een bedrag geraamd voor dit variabel loon.

De voorzieningen voor pensioenen betreffen de kosten voor SWT (stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag). Deze kosten worden voorzien vanaf het ogenblik dat de aanvraag voor SWT door het betrokken personeelslid wordt betekend.

Conform het boekhoudkundige principe van de voorzichtigheid achtten we het aangegeven om een voorziening van 14,9 miljoen EUR aan te leggen met betrekking tot de problematiek van de loonlasten van het wetenschappelijk personeel.

De overige voorzieningen betreffen diverse dossiers, o.a. in het kader van een aantal juridische geschillen. De eventuele schadevergoedingen in lopende geschillen werden in de voorzieningen opgenomen op basis van de inschatting van onze raadsman.

4.2.2.2.3. Schulden

a. Schulden op meer dan 1 jaar

a.1. Schulden op meer dan 1 jaar: financiële schulden

a.1.a. Schulden op meer dan 1 jaar: schulden voor huur, financiering e.d.

(PASSIVA, RUBRIEK VIII, A, 3)

Onder deze rubriek komen de schulden op meer dan 1 jaar die voortvloeien uit leasingovereenkomsten. De leasingschuld, quasi verwaarloosbaar, betreft in hoofdzaak de financiële lease van enkele voertuigen.

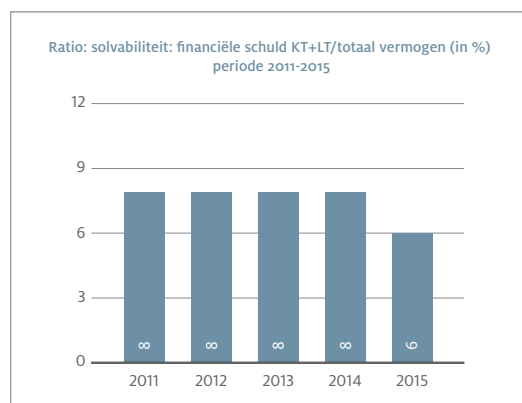
a.1.b. Schulden op meer dan 1 jaar: kredietinstellingen

(PASSIVA, RUBRIEK VIII, A, 4)

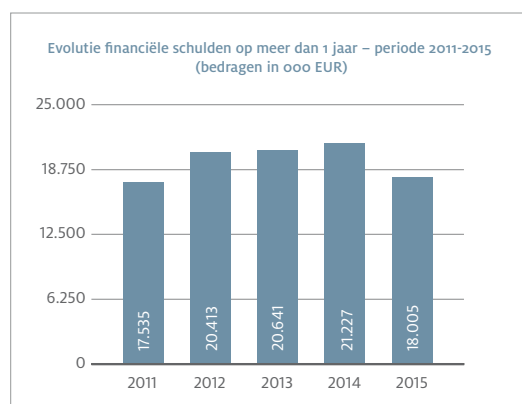
De schulden op meer dan 1 jaar bij kredietinstellingen beliepen per einde boekjaar 18,0 miljoen EUR ten opzichte van 21,2 miljoen het jaar voordien. De lange termijnkredieten tussen 1977 en 1983 voor 33 jaar aangegaan ter financiering van het niet gesubsidieerde gedeelte (40 % van het investeringsbedrag) van de oorspronkelijke ziekenhuisgebouwen belopen nu minder dan 0,1 miljoen EUR.

De lange termijnkredieten hebben betrekking op:

- investeringen in medische en niet-medische uitrusting en werken groot onderhoud waarvan de financiële lasten kunnen worden verhaald op het budget van financiële middelen. Voor deze investeringen worden kredieten op middellange termijn (5 en 10 jaar) aangegaan waarbij de looptijd overeenstemt met de afschrijvingstermijn van de investering waarvoor het is aangegaan;

Ratio: solvabiliteit: financiële schuldgraad:
De financiële schuldgraad liep terug tengevolge van een daling van de uitstaande schuld met 15% (21,2 t.o.v. 25 miljoen EUR in 2014) en de toename van het balanstotaal.

- 3 kredieten op lange termijn (30 jaar) ter financiering van het eigen aandeel van de gesubsidieerde investeringen van het zorgstrategische plan;
- 6 kredieten op lange termijn ter financiering (20 jaar) van de bouw van het lowcare centrum, de uitbouw van het laboratorium anatomo-pathologie, de uitbouw van de Storen, de bouw van het magazijn en de realisatie van het parking- en wegenisproject.

a.2. Schulden op meer dan 1 jaar: voorschotten ministerie Volksgezondheid

(PASSIVA, RUBRIEK VIII, C)

Het bedrag van 2,1 miljoen EUR betreft terugvorderbare voorschotten toegekend door de FOD Volksgezondheid overeenkomstig het KB van 2 juni 1976 (betreffende de toekenning van voorschotten aan ziekenhuizen). De terugvordering gebeurt normaliter bij gedeeltelijke of volledige sluiting van het ziekenhuis. Het huidige voorschot is berekend op basis van de inkomsten van de geopende bedden voor 1982: 25 % van de inkomsten voor maximaal 6 maanden.

b. Schulden op ten hoogste 1 jaar

b.1. Schulden op ten hoogste 1 jaar: schulden groter dan 1 jaar, vervallen binnen het jaar

(PASSIVA, RUBRIEK IX, A)

In 2015 wordt voor een bedrag van 3,2 miljoen EUR aan lange- en middellange termijn kredieten afgelost. De vrije marge belooft 26,0 miljoen EUR.

b.2. Schulden op ten hoogste 1 jaar: financiële schulden

b.2.a. Schulden op ten hoogste 1 jaar: financiële schulden: kredietinstellingen

(PASSIVA, RUBRIEK IX, B, 2)

Er zijn geen financiële schulden meer op korte termijn (kaskredieten en/of vaste voorschotten).

b.3. Schulden op ten hoogste 1 jaar: lopende schulden

b.3.a. Schulden op ten hoogste 1 jaar: lopende schuld, leveranciers

(PASSIVA, RUBRIEK IX, C, 1)

De lopende schuld aan leveranciers steeg van 37,2 miljoen EUR in 2014 naar 43,1 miljoen EUR in 2015. Deze toename is merkbaar hoger dan de toename van de kosten en een gevolg van de leveranciersfacturen voor de lopende bouwprojecten en de toename van aankopen farmaceutische specialiteiten.

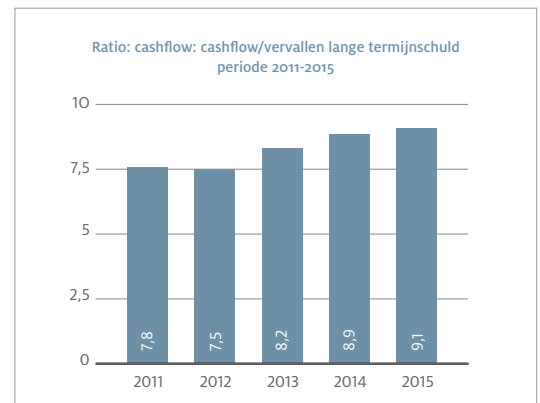
Indien de negatieve inhaalbedragen uit de lopende schulden worden gehouden, dan bedraagt de liquiditeitsratio 'verkregen betalingsuitstel' 93 dagen ten opzichte van 94 dagen in 2014.

b.3.b. Schulden op ten hoogste 1 jaar: lopende schuld, inhaalbedragen

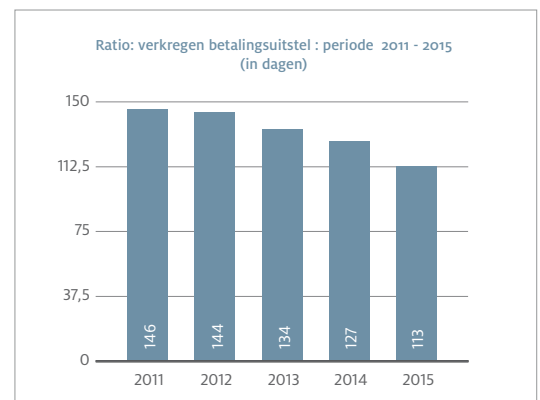
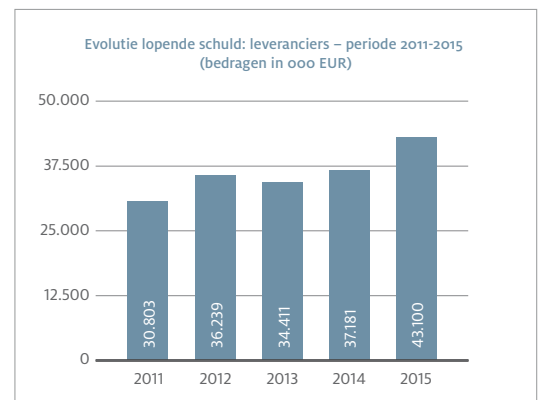
(PASSIVA, RUBRIEK IX, C, 3)

De geraamde negatieve inhaalbedragen belopen per einde boekjaar 5,9 miljoen EUR ten opzichte van 12,2 miljoen EUR in 2013. Bij deze raming werd de wetgeving rond het budget van financiële middelen (BFM) nauwgezet geïnterpreteerd. De inhaalbedragen hebben betrekking op sommige bestanddelen van dit budget die in uitvoering van artikel 92 van het KB van 25 april 2002 worden herzien. Gezien de ruimte voor interpretatie die er bestaat bij de raming van deze inhaalbedragen is het evenwel onmogelijk om een uitspraak te doen over de bedragen die finaal zullen worden gerealiseerd op het ogenblik van de definitieve herziening van de budgetten.

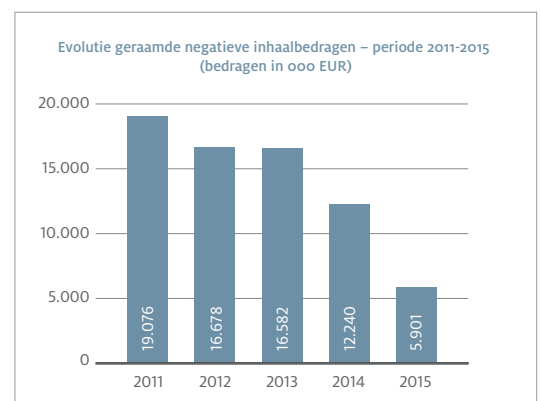
De geraamde bedragen dalen met 6,3 miljoen EUR van 12,2 naar 5,9 miljoen EUR. De sterke daling heeft vooral te maken met de terugname van de negatieve inhaalbedragen met betrekking tot de definitieve herziening van 2009 en 2010.

Ratio: cashflow/vervallen lange termijnschuld: tengevolge van de daling van de af te lossen lange termijn schuld stijgt de ratio naar 9,1

Ratio: liquiditeit: verkregen betalingsuitstel: het aantal dagen verkregen betalingsuitstel (lopende schulden x 365 / voorraden + diensten en leveringen,) daalt van 127 naar 113 dagen) in hoofdzaak door de daling van de inhaalbedragen

De opsplitsing van de geraamde negatieve inhaalbedragen geeft het volgende beeld:

- 3,5 miljoen EUR betreft een teruggave in onderdeel A1 investeringslasten;
- 0,9 miljoen EUR is het resultaat van de definitieve herziening van de dossiers 2009 en 2010;
- 0,4 miljoen EUR betreft de terugbetaling van de investeringslasten voor een afgeschreven NMR toestel;
- 0,4 miljoen EUR is het gevolg van de sociale akkoorden, zoals B2 ongemakkelijke prestaties en B4 valorisatie beroepstitels;
- 0,3 miljoen EUR heeft betrekking op de toename van dit relatieve aandeel niet-ZIV patiënten binnen het BFM;
- 0,2 miljoen EUR is het gevolg van de gerealiseerde IVF procedures ten opzichte van de gefinancierde bedragen B4 voor de jaren 2011, 2012 en 2015;
- 0,2 miljoen EUR is een gevolg van de herziening van de budgetten op basis van financieringsjaar voor de onderdelen A2 (lasten voor korte termijn kredieten), B9 functietoeslag hoofdverpleegkundigen en B4 (eerste werkervaring voor de jaren 2005 – 2011).

b.3.c. Geneesheren, tandartsen, paramedici

(PASSIVA, RUBRIEK IX, C, 4)

Onder deze post komen de uitkeringen aan zorgverstrekkers. Het bedrag van 1,1 miljoen EUR is vergelijkbaar met voorgaande jaren.

b.4. Schulden op ten hoogste 1 jaar: ontvangen vooruitbetalingen

(PASSIVA, RUBRIEK IX, D)

Het bedrag van de ontvangen vooruitbetalingen belooft per einde boekjaar 0,3 miljoen EUR. Dit saldo betreft de nog niet op de factuur verrekenende voorschotten gevraagd bij opname in het geval de patiënten niet ressorteren onder het systeem van de Belgische ziekteverzekering.

Voor rechthebbenden van Belgische mutualiteiten worden geen voorschotten gevraagd.

c. Schulden op ten hoogste 1 jaar: belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

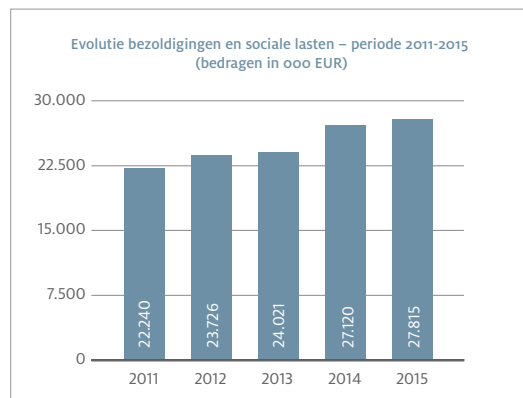
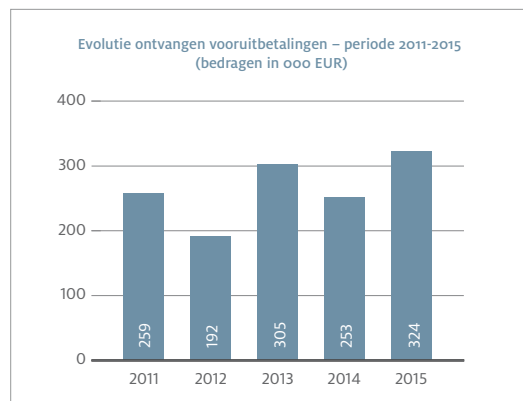
c.1. Schulden op ten hoogste 1 jaar: belastingen

(PASSIVA, RUBRIEK IX, E, 1)

De belastingschuld op minder dan 1 jaar belooft 3,9 miljoen EUR ten opzichte van 4,5 miljoen EUR in 2014. Het saldo kan als volgt worden uitgesplitst:

- bedrijfsvoorheffing 3,5 miljoen EUR;
- verschuldigde BTW 0,4 miljoen EUR.

De te betalen bedrijfsvoorheffing betreft de ingehouden bedrijfsvoorheffing op de lonen van de maand december en de eindejaarspremies.

c.2. Schulden op ten hoogste 1 jaar: bezoldigingen en sociale lasten

(PASSIVA, RUBRIEK IX, E, 2)

De schulden voor bezoldigingen en sociale lasten stijgen van 27,1 miljoen EUR in 2014 naar 27,8 miljoen EUR. Dit is een toename van 2,6 %. Dit bedrag omvat het vakantiegeld, de verschuldigde RSZ en het bedrag aan niet opgenomen overuren en verlof.

De sterke toename van de voorziening voor het vakantiegeld sinds 2014 heeft twee oorzaken:

- in de voorziening van het vakantiegeld van de artsen zijn alle variabele loonelementen in rekening gebracht;
- de regel dat personeelsleden die in de loop van het boekjaar van werkregime veranderden hun vakantiegeld van het daaropvolgend jaar vervroegd uitbetaald kregen waardoor er geen schuld meer was op het einde van het boekjaar, werd in 2014 afgeschaft.

De verschuldigde RSZ bedraagt 5,6 miljoen EUR ten opzichte van 5,4 miljoen in 2014.

Het resterende saldo (3,4 miljoen EUR ten opzichte van 3,2 miljoen EUR in 2014) betreft de niet opgenomen vakantiedagen en overuren. Dit bedrag is het equivalent van circa 127,1 duizend werkuren; ten opzichte van 2014 is dit een stijging van 6,2 % aan werkuren.

d. Schulden op ten hoogste 1 jaar: overige schulden

d.1. Overige schulden

(PASSIVA, RUBRIEK IX, F, 2)

De sterke toename van dit saldo in 2013 en 2015 is een gevolg van een Europese klinische studie die aangestuurd werd vanuit het UZA. Het bedrag bestond uit financiële middelen die via het UZA aan de andere deelnemende universitaire ziekenhuizen (wereldwijd) werden doorbetaald.

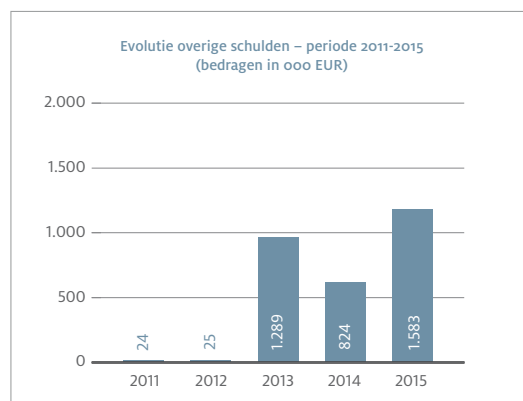
d.2. Overlopende rekeningen (van het passief)

(PASSIVA, RUBRIEK X)

Het saldo van de overlopende rekeningen van het passief beloopt 2,8 miljoen EUR als volgt uit te splitsen:

- toe te rekenen kosten 2,8 miljoen EUR;
- over te dragen opbrengsten 0,0 miljoen EUR.

In de rubriek toe te rekenen kosten is een bedrag van 1,7 miljoen EUR met betrekking tot de uitvoering van associatieakkoorden verantwoordelijk voor de sterke stijging.

4.2.3. Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voorafgaande bemerking

Krachtens het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 7 mei 2004 (Belgisch Staatsblad van 15 oktober 2004), artikel 2, paragraaf 8 treedt het UZA op datum van de inwerkingtreding van de afsplitsing (van de UA) van rechtswege in de rechten en verplichtingen die krachtens de activiteiten van het universitair ziekenhuis zijn ontstaan en is de IZW Universitair Ziekenhuis Antwerpen (UZA) hiervoor de algemene rechtsopvolger van de U(I)A.

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen worden hierna chronologisch opgesomd.

4.2.3.1. Erfpacht (1)

(1977) Bij notariële akte stelt de UIA voor de periode van 99 jaar en ten kosteloze titel een terrein van vijftig are en tweeëntwintig centiaren ter beschikking van het Belgische Rode Kruis teneinde er een bloedtransfusiecentrum op te richten en uit te baten. De overeenkomst treedt in werking op het ogenblik van de openstelling van het ziekenhuis.

4.2.3.2. Erfpacht (2)

(1984) Bij notariële akte van 11 november 1984 heeft de provincie Antwerpen bij onverdeeld eigendomsrecht 40 % van het toenmalig bestaande onroerend goed – gronden en gebouwen: zie hiervoor – van het UZA verworven, onder voorbehoud van het recht van erfpacht voor een periode van 99 jaar.

De aankoop voor 19,8 miljoen EUR – 800 miljoen in toenmalige Belgische frank – gebeurde in het raam van een samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie Antwerpen en de Universitaire Instelling Antwerpen met het doel het Universitair Ziekenhuis uit te bouwen tot een supra regionaal hoog gespecialiseerd ziekenhuis in de provincie.

4.2.3.3. Voorkeursrecht

(1984) Bij de verkoop van voornoemde onroerende goederen werd bedongen dat ingeval één van beide partijen – U(I)A of de provincie Antwerpen - voornemens mocht zijn haar onverdeelde gerechtigheden te vervreemden ze ertoe gehouden is aan de wederpartij de voorkeur te geven boven alle andere mogelijke verkrijgers:

- de partij die haar aandeel wenst te vervreemden zal bij voorbaat haar inzichten en voorwaarden – zoals onder meer de prijs en identiteit van de kandidaat koper – bij aangetekende brief met ontvangstmelding aan de andere partij meedelen;
- deze andere partij beschikt vanaf de datum van voormeld schrijven over een termijn van 6 maanden – berekend van dag tot dag – om aan de partij die wenst te vervreemden bij aangetekende brief met ontvangstmelding mee te delen of ze de onverdeelde gerechtigheden onder de meegedeelde voorwaarden overneemt.

4.2.3.4. Erfdienstbaarheid van toegang

(1984) Op de toegangswegen tot de grond en de gebouwen zijn ten behoeve van de onverdeelde gerechtigheden die door de provincie Antwerpen werden verkregen een erfdienstbaarheid van toegang gevestigd.

4.2.3.5. Recht van opstal

(2001) De Universitaire Instelling Antwerpen (UIA) heeft op 10 oktober 2001 aan de NV FORTIS LEASE en voor de periode van het hierna beschreven vruchtgebruik, een recht van opstal verleend op een perceel grond teneinde de NV FORTIS LEASE toe te laten op dit perceel een gebouw op te richten. Bij de oprichting van de IZW UZA werd dit perceel grond opgenomen in de balans van de IZW UZA.

4.2.3.6. Overnameverbintenissen van een contract van vruchtgebruik

(2001) Ter uitvoering van een overeenkomst van vruchtgebruik gesloten tussen de NV FORTIS LEASE en de NV SODEXO verkrijgt de NV SODEXO het recht van vruchtgebruik voor een periode van 15 jaar op het voornoemde gebouw. Deze periode begint de eerste dag na de voorlopige oplevering van het gebouw.

Het gebouw wordt door de NV SODEXO – de vruchtgebruiker – bestemd tot het uitoefenen van een commerciële activiteit en de vruchtgebruiker verbindt er zich toe gedurende de periode van het vruchtgebruik alle kosten met betrekking tot het gebouw op zich te nemen: de terugbetalingen van het investeringsbedrag, onderhoud- en herstellingskosten, lasten en belastingen, verzekeringskosten, enz. (niet limitatieve lijst)

In een overnameverbintenis van een contract van vruchtgebruik werd het volgende overeengekomen:

- in alle gevallen waarin de NV FORTIS LEASE gerechtigd is de ontbinding van de overeenkomst van vruchtgebruik te eisen op basis van artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek;
- in geval het UZA beslist de bestaande overeenkomst met de NV SODEXO voor restauratie aan patiënten en personeel niet te hernieuwen en in geval de NV SODEXO hierom verzoekt; heeft de NV FORTIS LEASE het recht de vruchtgebruiker te vragen de overeenkomst en alle eraan verbonden rechten en verplichtingen over te dragen aan UZA.

Tevens kan de NV SODEXO op eenvoudig verzoek en ten allen tijde de NV FORTIS LEASE de opdracht geven de overeenkomst van vruchtgebruik en alle eraan verbonden rechten en verplichtingen over te dragen aan het UZA.

Het UZA verplicht er zich in dit geval toe de overeenkomst van vruchtgebruik over te nemen met alle rechten en verplichtingen zoals ze bestaan op het ogenblik van de betekening van de beslissing door de NV FORTIS LEASE aan UZA.

4.2.3.7. Korte termijn kredietlijn VZW kinderdagverblijf Sloeber/Hoppaz

(2006) Per 1 januari 2006 werd de activiteit kinderdagverblijf in een afzonderlijke VZW (Kinderdagverblijf Hoppaz, voorheen Sloeber) ondergebracht. Ten einde de financiële continuïteit van de VZW te waarborgen besliste het directiecomité om aan de nieuwe VZW en zonder kosten een korte termijn kredietlijn van 1 miljoen EUR toe te kennen. Op een Algemene Vergadering van 2 september 2014 werd met ingang van 6 september 2014, artikel 1 van de statuten, de naam van de vzw gewijzigd in 'HOPPAZ'.

4.2.3.8. Erfpacht

(2013) Bij notariële akte van 20 februari 2013 stelt de UZA met ingang van 20 februari 2013 voor de duur van 50 jaar en tegen de symbolische vergoeding van 1 EUR per jaar, een terrein 3.150 m² en 24 dm² ter beschikking van de VZW UZA – Monica met het oog op de oprichting en uitbating van een hersteloord voor kortverblijf.

4.2.3.9. Bijstandverklaring VZW UZA – Monica

(2014) In de bijstandverklaring van december 2014 verklaren de IZW UZA (en de VZW Monica) zich beiden akkoord om onherroepelijk en onvoorwaardelijk alle huidige en toekomstige kredietverbintenissen van de VZW UZA – Monica (de kredietnemer) na te komen. De kredietverbintenis met betrekking op de onroerende leasing bedraagt 7,9 miljoen EUR. Indien de kredietnemer op een gegeven moment over onvoldoende liquiditeiten beschikt om haar kredietverbintenissen jegens de bank stipt na te leven, zullen de IZW UZA en de VZW Monica onmiddellijk de nodige gelden ter beschikking stellen van de kredietnemer.

4.2.4. Waarderingsregels

4.2.4.1. Algemeen

De waardering van het vermogen per einde boekjaar vond plaats conform de bepalingen van de toepasselijke boekhoudwetgeving:

- het KB 407 van 18 april 1986 tot wijziging en aanvulling van de wet van 23 december 1969 op de ziekenhuizen;
- het KB van 14 augustus 1987 tot bepaling van de minimumindeling van het algemeen rekeningenstelsel voor de ziekenhuizen (MARZ);
- het KB van 14 december 1987 betreffende de jaarrekening van de ziekenhuizen;
- voor de vermogenselementen die betrekking hebben op het kinderdagverblijf: het MB van 14 maart 1972 betreffende het boekhoudplan van de door Kind en Gezin erkende kinderkribbes en peuterspeelplaatsen.
- Met betrekking tot de boekhoudkundige verwerking van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten werd het CBN-advies 107-10 gevolgd. De Commissie voor Boekhoudkundige Normen adviseert om ingeval van besteding van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten via de uitzonderlijke resultaten ook de voorziening terug te nemen door creditering van rekening 662 Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoeging), en dus niet door creditering van een opbrengstenrekening (zoals dat het geval is voor de terugnemings van een dergelijke voorziening: rekening 762). Op die wijze wordt een parallellisme tot stand gebracht met de werking van de rekeningen inzake 'gewone' voorzieningen, althans wat toevoeging en besteding betreft. De besteding wordt immers in beide gevallen voorgesteld al een correctie van de oorspronkelijke toevoeging aan de rekening Voorziening.

4.2.4.2. Gewijzigde voorstelling balans (vanaf het boekjaar 2004)

Op instructie van de Federale Overheidsdienst Financiën, administratie van de Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit, sector Directe Belastingen zijn het Mecenaatfonds en de PGG middelen, over de periode van 1988 tot en met 2003 geboekt op het passief van de balans onder de post IX. Schulden op ten hoogste 1 jaar, F. Overige schulden vanaf de eindbalans 2004 overgebracht naar respectievelijk:

- (Mecenaatfonds) de rubriek Eigen vermogen, III. Reserves, D. Bestemde fondsen;
- (PGG middelen) de rubriek (VII) Voorzieningen voor risico's en kosten (eigen aan de werkgever).

4.2.4.3. Gewijzigde voorstelling resultaat en balansen (vanaf het boekjaar 2009)

Met de wetwijziging van het artikel 6 van het wetboek van BTW per 1 juli 2007 kon het UZA zich na een gedoogperiode van anderhalf jaar vanaf het boekjaar 2009 niet langer onverkort beroepen op het bijzonder regime om haar volledige activiteit buiten de BTW te houden. Dit was in het bijzonder zo voor de activiteiten rond klinische studies en de

verkoop van farmaceutische producten en medisch materiaal aan derden. Ook de nabende bouw en uitbating van een cyclotron waarbij radioactieve isotopen zullen worden aangemaakt en verkocht aan derden maakten dit gewijzigd BTW statuut onontkoombaar.

Vanaf september 2009 kwalificeert het UZA dan ook als gemengd BTW plichtige en werd een vergunning aangevraagd om het recht op aftrek van BTW uit te voeren op grond van de regel van het werkelijk gebruik, waarbij voor de diensten die zowel toewijsbaar zijn aan BTW belaste als niet belaste activiteiten een bijzonder verhoudingsgetal zal worden gehanteerd.

Als gevolg van voorgaande worden vanaf 2009 (en o.a. in functie van de bepaling van dit bijzonder verhoudingsgetal) alle klinische studies verwerkt via de resultatenrekening:

- de activiteiten van klinische studies worden (met heffing van het toepasselijke BTW percentage op verkopen) gefactureerd en opgenomen in de omzet van het ziekenhuis;
- bij de betaling van die facturen worden de gefactureerde bedragen, na inhouding van de overheadkosten, toegevoegd aan de rubriek VII. Voorzieningen voor risico's en kosten (voor onderzoek en opleiding);
- deze voorzieningen worden aangewend om de kosten van de klinische studies te dekken.

Tot en met het boekjaar 2008 was dit niet het geval en werden de inkomsten uit klinische studies buiten de resultatenrekening om geboekt:

- ze werden op het passief van de balans geboekt (onder rubriek IX. Schulden op ten hoogste 1 jaar, F. Overige schulden, 1. Externe fondsen) bij de ontvangst ervan;
- deze rekeningen werden aangewend om de kosten van de klinische studies te dekken.

4.2.4.4. Specifiek

Vaste activa

De vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde of vervaardigingsprijs. De vervaardigingsprijs omvat:

- aanschaffingskosten, grondstoffen en hulpstoffen;
- rechtstreekse productiekosten.

De onrechtstreekse productiekosten worden niet opgenomen in de vervaardigingsprijs. Bijkomende kosten (niet terugbetaalbare belastingen, transportkosten, e.a.) worden wel mee geactiveerd.

Het artikel 2 van het KB van 14 december 1987 stelt dat de afschrijvingen (en de erbij horende in resultaatneming van de eventuele kapitaalsubsidies) pas ingaan op 1 januari volgend op de datum van de effectieve inbedrijfstelling. Ingeval de effectieve inbedrijfstelling geschiedt tijdens de maand januari kan de afschrijving op de eerste dag van deze maand aanvangen. Van deze laatste mogelijkheid maakt het UZA geen gebruik.

Activa in aanbouw worden niet afgeschreven: ze worden naar de rubriek materiële vaste activa overgeschreven nadat de aanbouw is beëindigd en de volledige kostprijs bekend is. De afschrijving gaat in per 1 januari van het daaropvolgende jaar.

Vaste activa met een eenheidskostprijs boven de 250 EUR maar met een zeer korte bedrijfseconomische levensduur komen onmiddellijk in de kosten. Deze vaste activa zijn geïnventariseerd. Er is een lijst beschikbaar op de dienst boekhouding.

Voor de vaste activa zijn volgende afschrijvingspercentages van toepassing:

Omschrijving vast actief	percentage afschrijving
Oprichtingskosten (aanloop-, herstructureringskosten)	
• Kosten voor oprichting en inbreng	33 %
• Overige oprichtingskosten (inclusief aanloopkosten)	33 %
• Intercallaire intresten	10 %
• Herstructureringskosten	20 %
Immateriële vaste activa (inclusief toepassingssoftware)	33 %
Gebouwen, onroerende goederen bij bestemming	3 %
Overige zakelijke rechten op onroerende goederen	3 %
Inrichting van de gebouwen	3 %
Grote onderhoudswerkzaamheden en herstellingen	10 %
(Vanaf 2012) herconditioneringswerken	3 %
Materiaal voor medische uitrusting	20 %
Materiaal niet-medische uitrusting (meubilair & materiaal)	10 %
Meubilair en materiaal voor informatica	20 %
Rollend materieel	20 %
Systeemsoftware (begrepen in meubilair & materieel informatica)	20 %

De afschrijvingspercentages van 3 en 33 % worden voor het eerste jaar van de afschrijving op 4 en 34 % gebracht.

Voorraden

De voorraden worden geboekt aan aanschafwaarde. De waardering geschiedt op basis van de methode van de gewogen gemiddelde prijzen of aan marktprijs indien deze op balansdatum lager ligt.

De voorraad omvat de voorraden die fysiek aanwezig zijn in de locaties die behoren tot:

- de centrale apotheek;
- het centrale magazijn van de directie algemene diensten.

Vanaf het boekjaar 2010 zijn tevens de voorraden farmaceutische producten, aanwezig in de medicatie verdeelkasten op de verpleegafdelingen, opgenomen in de voorraden.

Alle overige voorraden zijn in de kosten geboekt.

Vorderingen voor prestaties

Het bedrag aan dubieuze patiëntvorderingen wordt berekend aan de hand van individuele dossiers. Dit bedrag wordt verhoogd met 25 % van het bedrag van de laatste sessie aanmaningen 1 en 50 % van het bedrag van de laatste sessie aanmaningen 2. Het bedrag aan dubieuze vorderingen aan verzekeringsinstellingen wordt berekend aan de hand van individuele dossiers. Het totale bedrag aan dubieuze vorderingen wordt als waardevermindering geboekt.

Geldbeleggingen en liquide middelen

Geldbeleggingen worden in de balans opgenomen tegen de historische kostprijs of tegen lagere marktwaarde. Eventuele geldbeleggingen in vreemde valuta worden omgezet aan de indicatieve wisselkoers van de Nationale Bank van België per 31 december.

Investeringsubsidies

De investeringsubsidies van de openbare overheid worden in de balans opgenomen vanaf het ogenblik dat de subsidies zijn vastgelegd en als verworven kunnen worden beschouwd.

Voorzieningen voor risico's en kosten

Het volume van de voorzieningen voor risico's en kosten maken het voorwerp uit van gedetailleerde studies.

Voorziening te ontvangen facturen en te betalen kosten

De per einde boekjaar ontvangen goederen, geleverde diensten en verschuldigde taken of andere verplichtingen waarvoor bij het opmaken van de jaarrekeningen nog geen factuur werd ontvangen, worden voor een zo juist mogelijk geschatte waarde in de balans opgenomen.

Overlopende rekeningen

Worden geboekt en gewaardeerd voor hun aanschaffingswaarde en in de balans opgenomen:

- de pro rata van de kosten en de opbrengsten die overlopend zijn naar één of meerdere volgende boekjaren;
- de pro rata van te innen opbrengsten en van te betalen kosten in een volgend boekjaar, maar die betrekking hebben op het verstreken boekjaar.

Giften

De giften in kapitaal – dit zijn de giften in onroerende goederen of de bedragen bestemd om bij te dragen tot een duurzame financiering van de instelling – worden geboekt in de passiva onder de rubriek Dotaties, inbreng en giften in kapitaal.

Vanaf het boekjaar 2005 worden de giften bestemd voor het Mecenaatfonds via de rubriek C. Overige opbrengsten worden in het resultaat geboekt. Bij de verwerking van het resultaat worden ze toegevoegd aan de reserves, m.n. aan de rubriek III. D. Reserves: bestemde fondsen: mecenaatfonds. De overige giften worden in het resultaat geboekt.

4.2.5. Gebeurtenissen na afsluiting boekjaar en voor neerlegging van de jaarrekening

4.2.5.1. Investeringsleningen

Het UZA heeft op 15 februari 2016 een krediet aangegaan bij ING België nv voor een bedrag van 25 miljoen EUR. Dit bedrag heeft een looptijd van 20 jaar en een vaste instrestvoet van 1,37 %.

Dit bedrag dient opgenomen te worden ten laatste op 04.01.2017. Op datum van goedkeuring van de jaarrekening werd er nog niets opgenomen.

4.3. Resultatenrekening 2015

(bedragen in 000 EUR)	2015	2015	2015	2014	2014	2014
I. Bedrijfsopbrengsten	371.539			353.526		
A. Omzet		327.346			316.120	
• Budget van Financiële Middelen			104.056			102.892
• Geraamde inhaalbedragen			1.766			3.713
• Supplementen kamers			1.446			1.383
• Forfaits: verblijven			2.901			2.870
• Forfaits en conventies			18.423			18.112
• Nevenproducten			15			17
• Farmaceutische producten			76.995			68.384
• Honoraria			121.744			118.749
• Nog te herfactureren			1			
B. Geactiveerde interne productie		0			0	
C. Overige bedrijfsopbrengst		44.193			37.406	
• Bedrijfssubsidies			13.038			9.032
• Overige			31.155			28.374
II. Bedrijfskosten	-375.448			-354.628		
A. Voorraden en leveringen		-106.746			-94.439	
• Inkopen			-107.212			-95.294
• Wijziging voorraad			466			855
B. Diensten & bijk. Leveringen		-54.150			-50.263	
C. Bezoldigingen & sociale lasten		-178.374			-176.616	
D. Afschrijvingen		-17.789			-18.415	
E. Minwaarde vlottend actief		-332			143	
F. Voorziening risico's & kosten		-13.848			-12.354	
G. Overige bedrijfskosten		-4.209			-2.684	
III. Bedrijfswinst						
IV. Bedrijfsverlies	-3.909			-1.102		
V. Financiële opbrengsten	1.524			1.316		
A. Opbrengst financ.vast actief		0			0	
B. Opbrengst vlottend actief		251			190	
C. Subsidies in kapitaal & interest		628			613	
D. Andere financiële opbrengsten		645			513	
VI. Financiële kosten	-719			-725		
A. Kosten investeringsleningen		-606			-667	
B. Waardevermindering op vlott. activa		-23			0	
C. Minderwaarde op real.v. vlott. activa		-3			0	
D. Koers-en omzettingsverschillen		-42			0	
E. Kosten korte termijn krediet		0			-1	
F. Diverse financiële kosten		-45			-57	
VII. Courante winst						
VIII. Courant verlies	-3.104			-511		
IX. Uitzonderlijke opbrengsten	10.396			10.585		
A. Terugneming afschrijving		0			0	
B. Terugn. minw. fin. vast actief		-1			0	
C. Terugn. voorz. uitzond. risico's		6.066			4.839	
D. Meerw. realisatie vast actief		5			0	
E. Andere uitzonderl. opbrengsten		45			46	
F. Opbrengsten voorgaande jaren		4.281			5.700	
X. Uitzonderlijke kosten	-1.356			-3.430		
A. Uitzonderlijke afschrijving		0			-2	
B. Minwaarde financieel vast act.		0			0	
C. Voorz. uitzonderlijke kosten		2.288			0	
D. Minw. realisatie vast actief		-281			-299	
E. Andere uitzonderl.kosten		-80			-16	
F. Kosten voorgaande jaren		-3.283			-3.113	
XI. Resultaat van het boekjaar	5.936			6.644		
A. Te bestemmen winstsaldo		110.068			105.453	
B. Te bestemmen winst boekjaar			5.936			6.644
C. Overgedragen winst boekjaar			104.132			98.809
D. Onttrekking eigen middelen						
E. Toevoeging aan reserves		764			1.321	
F. Over te dragen winst		109.304			104.132	

4.4. Toelichting bij de resultatenrekening

4.4.1. Staten van toelichting bij de resultatenrekening

4.4.1.1. Staat van het personeel en de personeelslasten

	Codering	
Gemiddeld personeelseffectief (voltijds betaalde equivalenten)		(in aantallen FTE)
		2.448,20
Personeelslasten		(bedragen in 000 EUR)
a. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	620 + 66920	130.079
b. Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	621 + 66921	40.354
c. Andere	622 + 623 + 66923	7.391
d. Pensioenen	624 + 66924	394
e. Loonsvoorzieningen	625	460

4.4.1.2. Staat resultaat per definitieve kostenplaats

Het resultaat wordt hier voorgesteld conform de rapportering van het Ministerie van Volksgezondheid. In zijn onderverdeling wijkt dit resultaat dan ook af van de officiële resultatenrekening.

(bedragen in 000 EUR)	Kosten	Opbrengsten	Debetsaldo	Creditsaldo
1. Hospitaaldiensten (200 – 499)	89.514	90.531	13.693	14.711
Chirurgie	33.933	31.024	2.909	0
Geneeskunde	24.145	36.190	0	12.045
Pediatrie	3.874	4.950	0	1.076
Kraamdienst	1.981	3.123	0	1.142
Verloskwater	858	75	783	0
Niet intensieve neonatale zorg	189	0	188	0
Intensieve neonatale	6.587	3.730	2.857	0
Chirurgisch dagziekenhuis	2.913	3.361	0	447
Intensieve zorgen	15.035	8.079	6.956	0
2. Medisch technische diensten (500 – 829)	77.016	85.359	2.678	11.021
Radiologie	11.001	9.006	1.994	0
NMR	2.241	4.362	0	2.121
Scanner	269	3.897	0	3.628
Laboratoria	22.877	26.365	0	3.488
Medisch dagziekenhuis	2.132	2.897	0	765
Revalidatiecentra, conventies, weefselbank	19.523	18.839	684	0
Hemodialyse	5.777	6.696	0	919
Andere medisch technische diensten	13.197	13.297	0	100
3. Apotheek (830)	67.480	69.497	0	2.017
4. Consultaties (840)	93.611	81.109	12.502	0
5. Niet ziekenhuisactiviteiten (900 – 999)	29.655	36.716	0	7.061
6. Algemeen totaal	357.277	363.213	0	5.936

4.4.1.3. Staat resultaat per soort dienst (conform interne rapportering)

Het resultaat wordt hier voorgesteld conform de rapportering van de begrotingsstaten. In zijn onderverdeling wijkt dit resultaat dan ook af van de officiële resultatenrekening.

(bedragen in 000 EUR)	Verpleegk. diensten	Medische diensten	Apotheek	Logistieke diensten	Te verdelen indirecte	Totaal
1. Resultaat	26.396	16.033	4.056	-25.390	-15.159	5.936
1.1. Bedrijfsresultaat	19.064	16.401	3.685	-23.810	-15.159	181
1.1.1. Opbrengsten	91.528	155.841	71.636	17.855	1.379	338.239
1.1.1.1. Opbrengsten prestaties	91.028	152.201	71.405	3.411	0	318.045
1.1.1.1.1. Budget Fin. Middelen	87.526	12.761	2.365	3.170	0	105.822
1.1.1.1.2. Supplementen kamers	1.446	0	0	0	0	1.446
1.1.1.1.3. Forfaits: verblijven	1.977	1.101	14	0	0	3.092
1.1.1.1.4. Andere forfaits/conventies	0	15.522	2.754	-44	0	18.232
1.1.1.1.5. Farmaceutische prod.	0	10.709	66.268	18	0	76.995
1.1.1.1.6. Honoraria	79	112.108	4	267	0	112.458
1.1.1.2. Overige opbrengsten	500	3.586	4	592	1.379	6.061
1.1.1.2.1. Diverse doorgefact. kosten	500	3.586	4	592	14	4.696
1.1.1.2.2. Andere ontvangsten	0	0	0	0	1.365	1.365
1.1.1.3. PGG, studies en opleiding	0	54	227	13.852	0	14.133
1.1.2. Kosten	-72.462	-136.637	-67.951	-44.470	-16.538	-338.058
1.1.2.1. Loonkosten	-54.288	-94.631	-3.397	-25.098	0	-177.414
1.1.2.1.1. Medisch personeel	0	-57.869	0	-1.002	0	-58.871
1.1.2.1.2. Technisch personeel	-297	-1.326	0	-6.359	0	-7.982
1.1.2.1.3. Administratief personeel	-1.291	-8.389	-1.629	-12.602	0	-23.911
1.1.2.1.4. Verplegend personeel	-53.053	-12.960	0	-843	0	-66.856
1.1.2.1.5. Paramedisch personeel	-934	-13.836	-15	-370	0	-15.155
1.1.2.1.6. Ander personeel	-189	-5.963	-1.869	-919	0	-8.940
1.1.2.1.7. Voorzieningen & soc.mar.	1.476	5.712	116	-3.003	0	4.301
1.1.2.2. Andere kosten	-18.174	-42.006	-64.554	-19.372	-16.538	-160.644
1.1.2.2.1. Afschrijvingen	-3.294	-6.890	-303	-5.945	-562	-16.994
1.1.2.2.2. Algemene kosten	-3.104	-798	236	-8.776	-1.695	-14.137
1.1.2.2.3. Onderhoudskosten	-963	-4.047	-139	-713	-7.754	-13.616
1.1.2.2.4. Verwarmingskosten	0	0	0	0	-1.282	-1.282
1.1.2.2.5. Administratiekosten	-930	-1.169	-11	-3.344	-1.352	-6.806
1.1.2.2.6. Was en linnen	-177	-68	7	-75	-1.132	-1.445
1.1.2.2.7. Voeding	-192	-91	-10	-107	-2.350	-2.750
1.1.2.2.8. Internaatkosten	3	6	0	-10	-283	-284
1.1.2.2.9. Medische kosten	-9.517	-28.949	-64.334	-402	-128	-103.330
1.1.3. Interne verrekeningen	-2	-2.803	0	2.805	0	0
1.2. Financieel resultaat	-3	-32	0	211	0	176
1.2.1. Financiële opbrengsten	0	0	0	896	0	896
1.2.2. Financiële kosten	-3	-32	0	-685	0	-720
1.3. Uitzonderlijk resultaat	7.335	-336	371	-1.791	0	5.579
1.3.1. Uitzonderlijke opbrengsten	7.698	813	772	817	0	10.100
1.3.2. Uitzonderlijke kosten	-363	-1.149	-401	-2.608	0	-4.521

4.4.1.4. Staat resultaat per dienst na omslag logistieke diensten en directie kosten

De kosten van de logistieke diensten worden aan de hand van volgende verdeelsleutels toegerekend aan de medische, de verpleegkundige diensten en de apotheek:

- bedrijfsopbrengsten, financiële opbrengsten en uitzonderlijke resultaten: op basis van de omzet van de dienst;
- loonkosten, administratiekosten, was en linnen, internaatskosten: op basis van het aantal fulltime equivalenten van de dienst;
- afschrijvingen, financiële kosten, algemene kosten, onderhoudskosten, verwarmingskosten: op basis van het aantal vierkante meter van de dienst;
- voedingskost: op basis van het aantal dagen voeding;
- medische kosten: aantal verblijven met overnachting.

(bedragen in 000 EUR)	Verpleegdag	Honoraria	Apotheek	Totaal
1. Resultaat (na omslag logistieke diensten)	105	-1.295	7.126	5.936
1.1. Bedrijfsresultaat	-6.579	-207	6.967	181
1.1.1. Opbrengsten	97.047	165.237	75.955	338.239
1.1.2. Kosten	-103.626	-165.444	-68.988	-338.058
1.2. Financieel resultaat	-137	123	190	176
1.2.1. Financiële opbrengsten	257	438	201	896
1.2.2. Financiële kosten	-394	-315	-11	-720
1.3. Uitzonderlijk resultaat	6.821	-1.211	-31	5.579
1.3.1. Uitzonderlijke opbrengsten	7.932	1.212	956	10.100
1.3.2. Uitzonderlijke kosten	-1.111	-2.423	-987	-4.521

4.4.2. Commentaar bij de resultatenrekeningen

4.4.2.1. Bedrijfsopbrengsten

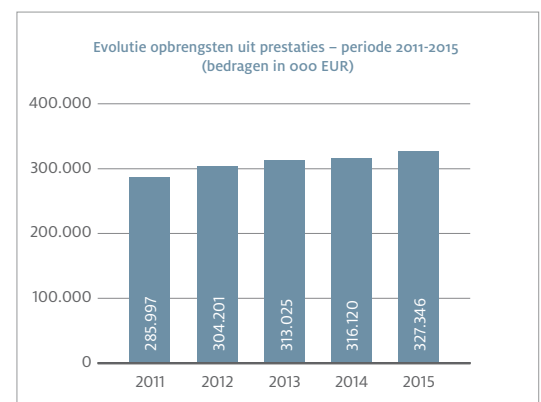
(RUBRIEK I)

De totale bedrijfsopbrengsten bedroegen 371,5 miljoen EUR t.o.v. 353,5 miljoen EUR in 2014. Dit is een toename van 5,1 %. Het overgrote deel van de bedrijfsopbrengsten heeft betrekking op de verstrekking van medische, paramedische en verpleegkundige verzorging alsook op de aflevering van farmaceutische en gelijkgestelde producten.

a. Opbrengsten uit prestaties

(RUBRIEK I,A)

De omzet is in 2015 toegenomen met 3,6 %. Dit is hoofdzakelijk te wijten aan een spectaculaire toename van de omzet van de farmaceutische en gelijkgestelde producten (+12,6 %).

(bedragen in 000 EUR)	2011	2012	2013	2014	2015
Budget Financiële Middelen (incl. geraamde inh.)	98.505	102.952	105.634	106.605	105.822
Supplementen kamers	1.678	1.413	1.295	1.383	1.446
Verblijven zonder overnachting (*)	3.016	3.537	3.935	2.870	2.901
Forfaits voor dialyse	4.265	4.584	4.693	4.617	4.531
Forfaits en conventies	11.864	12.531	13.461	13.452	13.846
Forfaits voor gips en operatie	41	41	41	44	45
Nevenactiviteiten	53	32	25	17	15
Farmaceutische en gelijkgestelde producten	59.535	64.428	66.788	68.384	76.995
Honoraria	107.040	114.683	117.153	118.749	121.745
Totaal	285.997	304.201	313.025	316.121	327.346

(*) verblijven zonder overnachting: vanaf 2014 zijn miniforfaits niet meer aanrekenbaar; het budget werd opgenomen in het Budget Financiële Middelen.

De opbrengsten verkregen via het BFM dalen met 0,8 miljoen EUR of 0,7 %.

Deze daling heeft in grote lijnen volgende oorzaken:

in plus: 0,4 miljoen EUR:

- nieuwe BFM 1 juli 2015 met betrekking tot de vergoeding van de kosten voor de gemeenschappelijke diensten (onderdeel B1) en kosten voor de klinische diensten (onderdeel B2) hebben een positief effect van 0,8 miljoen EUR, waarvan de helft of 0,4 miljoen EUR in 2015 gerealiseerd wordt, en de resultante is van volgende positieve en negatieve elementen:
 - 0,2 miljoen EUR heeft betrekking op de toename van de verantwoorde activiteit gebaseerd op het referentiejaar 2012 waarbij het aantal verantwoorde bedden van 571 naar 577 wordt opgetrokken;
 - 0,2 miljoen EUR is het gevolg van aanpassing van de formule voor de berekening van de zorg aan bed voor bedden met intensief karakter op basis van Nursing Related Groups.

in min: - 1,2 miljoen EUR:

- -0,6 miljoen EUR is het gevolg van het beëindigen van enkele initiatieven binnen het Nationaal Kankerplan, in het bijzonder actie 29 medio 2015;
- -0,1 miljoen EUR is een gevolg van de verenging binnen de financiering voor de opleidingsfunctie (onderdeel B7) door het beperken van het aantal stagemeesters en artsen in opleiding tot het aantal vermeld in de erkenningsbesluiten;
- -0,3 miljoen EUR is de resultante van de kleinere aanpassingen, zoals de afname van de waarde per punt voor de berekening van onderdeel B2, die in zijn geheel een negatief effect kennen op het budget.
- -0,2 miljoen EUR is toe te wijzen aan de verdere invoering van de nieuwe spoedfinanciering van 20 naar 40%;
- andere kleinere aanpassingen in verschillende onderdelen van het budget hebben geen noemenswaardige effecten op het budget.

De supplementen voor eenpersoonkamers stegen in 2015 met 4,6 %.

De opbrengsten uit forfaits voor verblijven zonder overnachting stegen licht met ongeveer 1,1 %. De opbrengsten voor dialyse daalden van 4,6 naar 4,5 miljoen EUR; in het bijzonder de thuisdialyse heeft te lijden onder lineaire besparingsingrepen (-1,9 %). De overige forfaitaire vergoedingen en de vergoedingen voor conventies stegen van 13,5 miljoen EUR naar 13,8 miljoen EUR ondanks de besparingen van de overheid in de conventie thuisbeademing. De in omzet belangrijkste conventies zijn thuisbeademing, diabetes, neuromusculaire aandoeningen en erfelijke metabole aandoeningen.

Ondanks de besparingsmaatregelen is de omzet voor farmaceutische en gelijkgestelde producten spectaculair gestegen van 68,4 naar 77,0 miljoen EUR, of een toename van 8,6 miljoen EUR.

Naast de algemene groeinorm stellen we een toename vast van de magistrale en chemobereidingen voor onco-pediatrie, oncologie en klinische studies. Opnieuw nemen ook de weesgeneesmiddelen een groot aandeel voor hun rekening. Vanaf dit jaar is het UZA (dienst gastro-enterologie) één van de vier Vlaamse ziekenhuizen verantwoordelijk voor de toediening van nieuwe geneesmiddelen in de behandeling van Hepatitis C type 1.

De stijging van de honorariaopbrengsten met 3,0 miljoen euro (van 118,7 naar 121,7 miljoen EUR of een toename van 2,5 %) kan als volgt worden samengevat:

in min:

- algemene activiteit van het ziekenhuis daalde in de cardiologie, oogheelkunde en door het stopzetten van de radiotherapie (in aantal verstrekkingen -4,8%);
- de maatregelen van de Task force van de Federale overheid betekenen een inlevering van 0,7 miljoen EUR aan honoraria inkomsten in de reanimatie.

in plus:

- algemene activiteitstoename van het ziekenhuis;
- de forfaitaire vergoedingen voor wachtdienst, klinische biologie en medische beeldvorming stijgen van 20,6 miljoen EUR naar 21,0 miljoen EUR (+2,0% gemiddeld);
- medische genetica en moleculaire diagnostiek.

b. Overige bedrijfsopbrengsten

(RUBRIEK 1,C)

Vanaf het boekjaar 2014 worden de kortingen op de loonkosten geboekt onder de rubriek 'overige bedrijfsopbrengsten'. De stijging t.o.v. 2014 zit voornamelijk bij de ontvangsten voor onderzoek en opleiding.

Het saldo van de post kan als volgt worden uitgesplitst:

- terugvordering loonkosten 12,8 miljoen EUR;
- loonsubsidies 13,0 miljoen EUR;
- terugvordering kosten 1,9 miljoen EUR;
- facturatie aan patiënt 4,1 miljoen EUR;
- betaalparking 1,4 miljoen EUR;
- opbrengsten onderzoek en opleiding 10,4 miljoen EUR;
- overige opbrengsten 0,6 miljoen EUR.

4.4.2.2. Bedrijfskosten

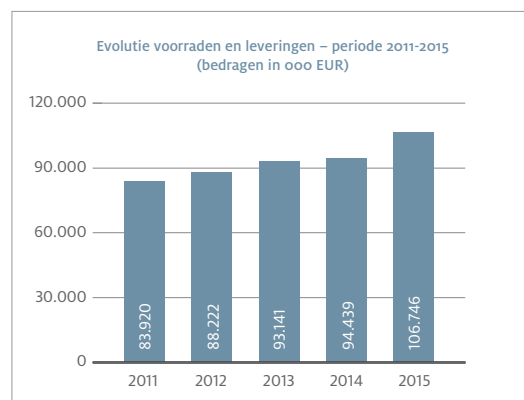
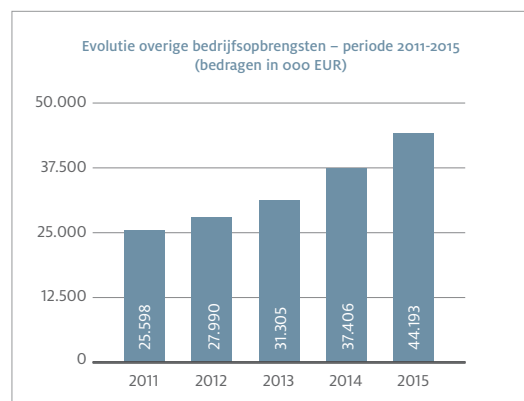
(RUBRIEK II)

a. Voorraden en leveringen

(RUBRIEK II, A)

De kosten voor voorraden en leveringen zijn in 2015 stevig toegenomen (+ 13,0 %). Deze stijging is een reflectie van de verkoopstijging in farmaceutische producten, van de sterke ontwikkeling van de activiteit medische genetica en moleculaire diagnostiek en de gestegen inspanningen van het artsenkorps in innovatieve technieken.

Het globale overzicht geeft het volgende beeld:

(bedragen in 000 EUR)	2011	2012	2013	2014	2015
Farmac. & med. prod. (*)	76.561	80.917	85.375	88.159	99.978
Diverse leveringen	609	691	663	716	785
Onderhoud	1.512	1.322	1.531	1.490	1.109
Brandstof, energie en water	3.475	3.491	3.836	3.035	3.122
Bureel en informatica	1.250	1.345	1.429	1.346	1.636
Linnen en beddengoed	248	254	264	300	325
Voeding en keuken	248	283	246	247	257
Voorraadwijziging	17	-81	-203	-854	-466
Totaal	83.920	88.222	93.141	94.439	106.746

(*) farmaceutische producten verminderd met commerciële kortingen

b. Diensten en extra leveringen

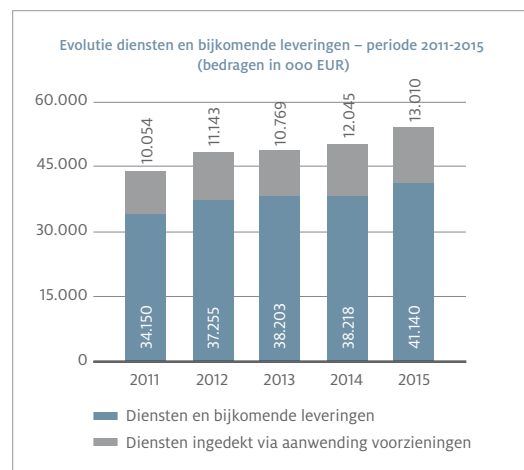
(RUBRIEK II, B)

De kosten voor diensten en bijkomende leveringen stijgen van 50,3 naar 54,1 miljoen EUR. Ze omvatten 2 compartimenten:

- de kosten ten laste van het bedrijfsresultaat, inclusief de kosten voor tewerkstelling van personen (andere dan personeelsleden) vertegenwoordigen 41,1 miljoen EUR. Ten opzichte van vorig jaar is dit een stijging van 2,9 miljoen EUR, voornamelijk te wijten aan een stijging van de personeelskosten die niet opgenomen zijn in de sociale balans (zie onder) en een stijging van de kosten van het onderhoud van ICT-toepassingen.
- de kosten in functie van wetenschappelijke- en onderwijsopdrachten die geneutraliseerd worden door de aanwending van eerder aangelegde voorzieningen voor risico's en lasten waren goed voor 13,0 miljoen EUR (t.o.v. 12,1 miljoen EUR in 2014).

In het compartiment ten laste van het bedrijfsresultaat vertegenwoordigen de bezoldigingen voor personen die niet opgenomen zijn in de sociale balans 13,5 miljoen EUR (ten opzichte van 12,1 miljoen EUR in 2013):

- de kosten voor de geneesheren aangesteld door de UA en de kosten voor de zelfstandige artsen groeiden in 2015 sterk aan tot 10,8 miljoen EUR (t.o.v. 9,5 miljoen EUR in 2014 of +13,7%);
- de paramedische loonkosten -de vergoedingen betaald aan onder andere de zelfstandige kinesisten- bleven nagenoeg stabiel op 2,3 miljoen EUR (t.o.v. 2,2 miljoen EUR in 2014);
- het resterende saldo is voor rekening van verpleegkundig en ander personeel.

Het globale overzicht ziet er als volgt uit:

(bedragen in 000 EUR)	2011	2012	2013	2014	2015
Huur en huurlasten	1.084	1.028	1.426	1.231	1.331
Externe diensten	10.462	10.990	11.273	11.349	11.121
Algemene onkosten	1.449	1.673	1.528	1.565	1.703
Onderhoud en herstellingen	6.680	7.808	8.678	8.196	9.151
Administratie	2.154	2.501	2.172	2.206	2.521
Niet medische honoraria	1.455	1.737	1.563	1.579	1.830
Kosten ten laste van resultaat (excl. persoonskosten)	23.284	25.737	26.640	26.126	27.657
Persoonskosten	10.866	11.518	11.563	12.086	13.483
Totale kosten t.l.v. het resultaat	34.150	37.255	38.203	38.212	41.140
Kosten ingedekt via besteding voorzieningen (PGG & EF)	9.945	12.036	10.769	12.051	13.010
Totaal	44.095	49.291	48.972	50.263	54.150

c. Bezoldigingen en sociale lasten

(RUBRIEK II, C)

De kosten voor bezoldigingen en sociale lasten, beliepen 178,4 miljoen EUR ten opzichte van 176,6 miljoen EUR in 2014. Daarnaast was er 0,3 miljoen EUR aan loonkosten die betrekking hadden op voorgaande jaren.

In de bezoldigingen en sociale lasten zijn tevens begrepen:

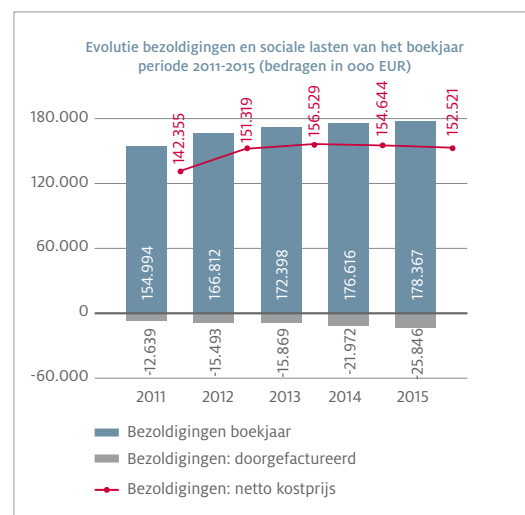
- de kosten van de wettelijke aanvullende pensioerverzekeringen. Alle verzekeringen (aanvullende pensioenen en overlijden) zijn afgesloten bij de verzekeraar AG Employee Benefits. De te betalen premies worden ten laste genomen van de boekjaren waarin ze zijn verschuldigd;
- de kosten tengevolge van de optie- en warrantplannen. De kostprijs hiervan werd geneutraliseerd door middel van de aanwending van eerder aangelegde voorzieningen voor risico's en kosten.

Het bedrag van de bezoldigingen en sociale lasten kan als volgt worden uitgesplitst:

- bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen 129,9 miljoen EUR;
- werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid 40,3 miljoen EUR;
- andere personeelslasten, pensioenen en voorzieningen 8,1 miljoen EUR.

Uit onderstaand overzicht van de personeelslasten blijkt dat de loonkosten van het medisch personeel sneller stijgen dan de loonkosten niet-medisch personeel wegens de grotere aangroei van het artseneffectief in vergelijking met het niet-medisch personeel (zie ook kerncijfers onder de rubriek 2.3. hiervoor).

(bedragen in 000 EUR)	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%
Medisch personeel	44.548	100	46.290	104	52.687	118	52.775	118
Niet-medisch personeel	122.241	100	122.755	100	123.764	101	125.377	103
Administratief & loontr. personeel	22.186	100	24.565	111	24.382	110	24.371	110
Verplegend personeel	66.357	100	67.531	102	67.320	101	68.198	103
Paramedisch personeel	17.590	100	12.925	73	13.289	76	13.640	78
Ander personeel	6.824	100	9.783	143	10.943	160	10.772	158
Voorzieningen	-3.076	100	-234	8	169	-5	216	-7
	163.712	100	168.810	103	176.619	108	178.367	109

Ten behoeve van een correcte interpretatie van de evolutie van de loonkosten dienen een aantal bemerkingen en verrekeningen te worden gemaakt:

- een bedrag van 13,5 miljoen EUR aan kosten voor personeel zijn opgenomen onder de titel 'diensten en extra leveringen'; dit gaat over de zelfstandigen (13,4 miljoen EUR op grootboekrekeningen 619) en over de uitzendkrachten (0,1 duizend EUR op grootboekrekeningen 617); zie hiervoor;
- daarnaast werden de personeelskosten gemilderd met een bedrag van 25,8 miljoen EUR dat wordt doorgefactureerd aan derden of gerecupereerd in het kader diverse maatregelen van de overheid teneinde de tewerkstelling te stimuleren of de loonlast voor bedrijven te milderen (Sociale MARIBEL e.a.);

d. Afschrijvingen

(RUBRIEK II, D)

Voor het derde jaar op rij lopen de afschrijvingskosten terug: 17,8 miljoen EUR ten opzichte van 18,4 miljoen EUR in 2014 en 19,8 miljoen EUR in 2013. Ook de netto investeringskost (na aftrek van de in resultaat genomen kapitaalsubsidies) daalt en bedraagt in 2015 nog 17,2 miljoen EUR ten opzichte van 17,8 miljoen EUR in 2014 en 18,2 miljoen EUR in 2013.

De afschrijving van (het onderhoud van) de gebouwen en de medische uitrusting maken de grootste kost uit. Voornamelijk de terugval in de afschrijvingen van de medische uitrusting (-0,9 miljoen EUR t.o.v. 2014) zorgt voor een daling van de afschrijvingen. Dit is hoofdzakelijk te wijten aan een daling van de afschrijvingen op cardiologie waar 0,7 miljoen EUR voor het laatst werd afgeschreven in 2014.

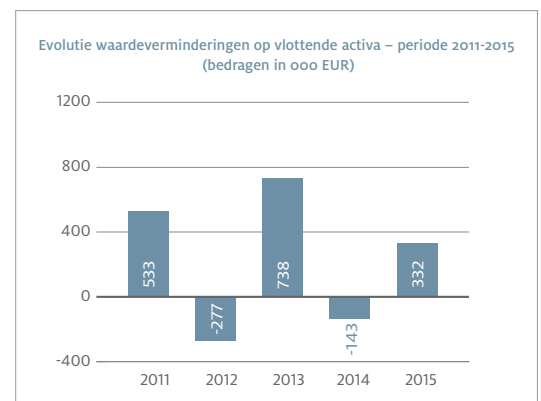
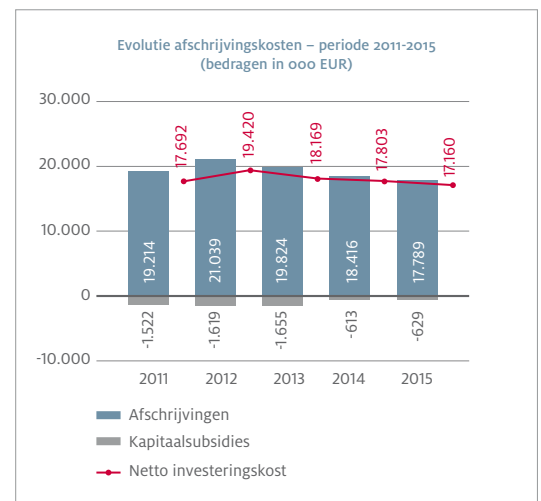
De afschrijvingskosten kunnen als volgt worden opgesplitst:

- immateriële vaste activa 0,5 miljoen EUR. (2014: 0,5 miljoen EUR).
- gebouwen 7,1 miljoen EUR. (2014: 6,9 miljoen EUR).
- medische uitrusting 7,5 miljoen EUR. (2014: 8,3 miljoen EUR).
- niet-medische uitrusting 1,0 miljoen EUR. (2014: 1,0 miljoen EUR).
- ICT uitrusting 1,7 miljoen EUR. (2014: 1,7 miljoen EUR).

e. Waardevermindering op vlottende activa

(RUBRIEK II, E)

Conform de waarderingsregels worden de geraamde dubieuze vorderingen integraal in resultaat genomen. Per saldo diende de aanlegde voorziening voor dubieuze debiteuren te worden aangevuld met 0,3 miljoen EUR.

f. Voorziening voor risico's en kosten

(RUBRIEK II, F)

De kosten voor voorzieningen voor risico's en lasten belopen per saldo 13,8 miljoen EUR. Dit bedrag is de resultante van diverse toevoegingen, toepassingen en terugnemingen over het boekjaar 2015. Dit bedrag houdt rekening met een voorziening voor variabel loon van 1,8 miljoen EUR als gevolg van het resultaat 2015. Zie desbetreffend titel 4.4.4. hierna.

Toevoegingen: (+) 16,1 miljoen EUR

- (+) 9,4 miljoen EUR betreft een voorziening i.f.v. vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor onderzoek en ontwikkeling;
- (+) 2,9 miljoen EUR is het saldo van toevoegingen en terugnames in functie van in dekking van geraamde positieve inhaalbedragen. Samengevat hebben deze betrekking op de provisioneel toegekende vergoedingen ter financiering van de eindloopbaan maatregelen, de attractiviteitspremie e.a. toeslagen personeel en claims met betrekking tot het BFM;
- (+) 1,4 miljoen EUR betreft een toevoeging aan de voorziening voor innovatieve technieken;
- (+) 1,8 miljoen EUR voorziening voor variabel loon o.b.v. resultaat 2015;
- (+) 0,6 miljoen EUR voorziening voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen, geschillen bij de arbeidsrechtbank;

Aanwendungen: (-) 6,4 miljoen EUR

- (-) 3,3 miljoen EUR betreft de aanwending van de voorziening voor innovatieve technieken 2015 en besteding voorgaande jaren;
- (-) 1,7 miljoen EUR betreft de aanwending voorziening voor variabel loon 2014;
- (-) 0,9 miljoen EUR hebben betrekking op voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen, geschillen bij de arbeidsrechtbank en andere risico's;
- (-) 0,5 miljoen EUR heeft betrekking op de aanwending van de oprisings- en schilderwerken;

Het saldo van de bestedingen en toevoegingen aan de voorziening kosten eigen aan de werkgever heeft een effect van (+) 2,6 miljoen EUR.

Het saldo van de bestedingen en toevoegingen aan de voorziening opleiding en onderzoek heeft een effect van (+) 1,5 miljoen EUR.

g. Overige bedrijfskosten

(RUBRIEK II, F)

De overige bedrijfskosten stijgen van 2,7 miljoen EUR in 2014 naar 4,2 miljoen EUR in 2015. De stijging t.o.v. 2014 is voornamelijk het gevolg van de ten laste neming van de dubieuze vorderingen met betrekking tot innovatieve technieken zoals corevalves en mitralis clips door van het innovatiefonds.

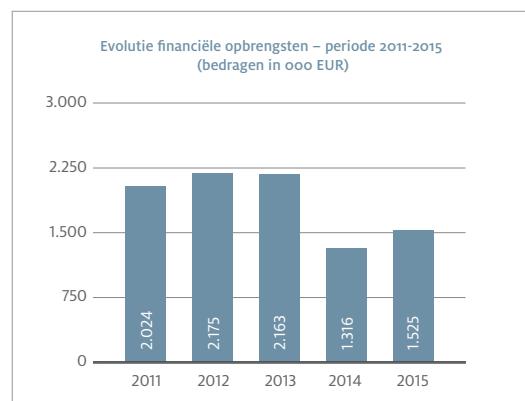
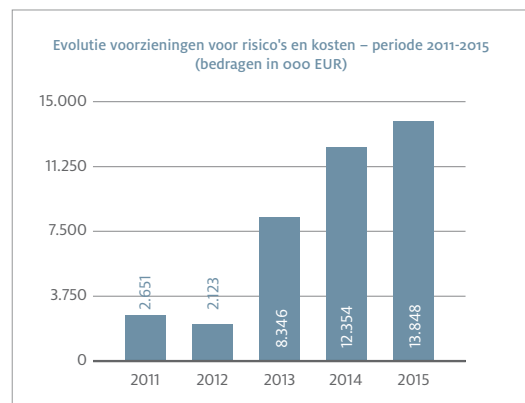
4.4.2.3. Financiële opbrengsten

(RUBRIEK V)

De kapitaalsubsidies toegekend voor de financiering van de oorspronkelijke ziekenhuisgebouwen (ten bedrage van 40 % van de kostprijs) werden over de voorbije 33 jaar aan het ritme van de afschrijvingen in het resultaat genomen. Dit proces eindigde in 2013 wat meteen de sterke daling van de financiële opbrengsten verklaart in 2014. De impact van deze in resultaatneming daalde van 1,7 miljoen EUR in 2013 naar 0,6 miljoen EUR in 2014. Ook in 2015 bleef het niveau behouden op 0,6 miljoen EUR.

De opbrengsten uit vlottende vaste activa waren goed voor 0,3 miljoen EUR.

De overige financiële opbrengsten (0,6 miljoen EUR) betreffen financiële kortingen als ook gerechtelijke- en verwijlntresten.

4.4.2.4. Financiële kosten

(RUBRIEK VI)

De financiële kosten bleven nagenoeg status quo ten opzichte van 2014: 0,7 miljoen EUR. Het overgrote deel van het bedrag betreft financiële lasten op investeringskredieten.

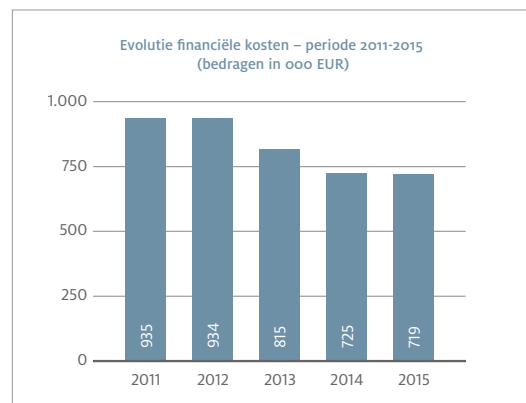
4.4.2.5. Uitzonderlijke opbrengsten en kosten

(RUBRIEK IX EN X)

Onder deze rubriek komen de resultaten die een uitzonderlijk karakter hebben of die betrekking hebben op voorgaande jaren.

Voor 2015 was er een positief resultaat van 9,0 miljoen EUR, een bedrag dat als volgt kan worden opgedeeld:

- uitzonderlijke opbrengsten: 10,4 miljoen EUR:
 - terugname voorzieningen BFM m.b.t. 2009-2010: 5,8 miljoen EUR;
 - realisatie herziening 2009-2010: 1,5 miljoen EUR;
 - facturatie m.b.t. voorgaande jaren: 1,1 miljoen EUR;
 - inhaalbedragen BFM m.b.t. voorgaande jaren: 0,4 miljoen EUR;
 - terugname voorzieningen associatie-akkoorden: 0,3 miljoen EUR;
 - de overige 1,3 miljoen EUR is grotendeels te verklaren door recuperatie van loonkosten (zoals educatief verlof) en andere positieve dossiers;
- uitzonderlijke kosten: 1,4 miljoen EUR:
 - diverse kosten met betrekking tot voorgaande jaren: 1,1 miljoen EUR;
 - buitengebruikstellingen: 0,3 miljoen EUR.

4.4.3. Bestemming van het resultaat

Het te bestemmen winstsaldo van de vorige boekjaren bedroeg 104,1 miljoen EUR.
Het resultaat van het boekjaar 2015 bedraagt 5,9 miljoen EUR.

Gezien dit resultaat:

- is de financiële tussenkomst die is voorzien in de arbeidsvoorwaardenregeling van de artsen en waarbij maximum één achtste (25 % van 200 %) van de supplementen geïnd bij eenpersoonskamers kunnen worden aangewend in functie van de bescherming van het eigen vermogen, niet noodzakelijk;
- kan het bedrag van de variabele verloning voor artsen (verminderd met de bedragen toegevoegd aan de voorziening voor innovatieve technieken: 0,6 miljoen EUR) aan de beschikbare reserves worden toegevoegd.

Samengevat wordt het te bestemmen winstsaldo als volgt verwerkt:

- toevoeging aan reserves, bestemde fondsen, Mecenaatfonds + 0,1 miljoen EUR;
- toevoeging aan reserves, beschikbare reserves + 0,6 miljoen EUR;
- toevoeging aan overgedragen winst + 5,2 miljoen EUR.

Na verwerking bedraagt de over te dragen winst 108,6 miljoen EUR.

De vooropgestelde drempel (breakeven resultaat + in resultaat genomen kapitaalsubsidies) in functie van de mogelijke aanwending van maximaal één achtste van de honorariumsupplementen bij eenpersoonskamers ter bescherming van het eigen vermogen van het ziekenhuis wordt voor 2016 gehandhaafd.

De vooropgestelde drempel in functie van een mogelijke variabele verloning wordt voor het boekjaar 2016 gehandhaafd: ingeval het resultaat van het boekjaar een winst van meer dan 2,5 miljoen EUR vertoont kan aan de artsen een variabele verloning voor het aantrekken van zware pathologie worden toegekend, zonder dat evenwel de marge van 2,5 miljoen EUR winst mag worden aangesproken (bescherming winstdoelstelling).

4.5. Sociale balans

4.5.1. Staat van de tewerkgestelde personen

4.5.1.1. Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister

Tijdens het boekjaar	Codes	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers				
• Voltijds	1001	1.457,20	521,90	935,30
• Deeltijds	1002	1.418,10	140,30	1.277,80
• Totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	1003	2.448,20	625,30	1.822,90
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren				
• Voltijds	1011	2.181.991,3	831.232,2	1.350.759,1
• Deeltijds	1012	1.480.238,0	163.885,2	1.316.352,8
• Totaal	1013	3.662.229,3	995.117,4	2.667.111,9
Personeelskosten				
• Voltijds	1021	106.386.524	46.885.201	59.501.323
• Deeltijds	1022	71.986.980	11.223.170	60.763.810
• Totaal	1023	178.373.504	58.108.371	120.265.133
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	793.868,41	182.589,73	611.278,68

Tijdens het vorige boekjaar	Codes	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
• Gemiddeld aantal werknemers in VTE	1002	2.384,61	572,31	1.812,30
• Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1013	3.601.995,80	982.248,30	2.619.747,50
• Personeelskosten	1023	176.613.762,00	56.078.205,00	120.535.557,00
• Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	824.935,20	197.984,45	626.950,75

Op de afsluitingsdatum van het boekjaar	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
Aantal werknemers	105	1.501	1.407	2.479,00
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
• Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	110	1.166	1.291	2.072,85
• Overeenkomst voor een bepaalde tijd	111	326	94	381,50
• Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	112	0	0	0
• Vervangingsovereenkomst	113	9	22	24,65
Volgens het geslacht en het studieniveau				
Mannen	120	538	138	639,40
• Lager onderwijs	1200	27	13	35,40
• Secundair onderwijs	1201	70	24	88,65
• Hoger niet-universitair onderwijs	1202	203	57	245,75
• Universitair onderwijs	1203	238	44	269,60
Vrouwen	121	963	1.269	1.839,60
• Lager onderwijs	1210	72	108	134,15
• Secundair onderwijs	1211	137	318	357,80
• Hoger niet-universitair onderwijs	1212	463	724	974,25
• Universitair onderwijs	1213	291	119	373,40
Volgens de beroeps categorie				
• Directiepersoneel	130	6	0	6
• Bedienden	134	1.431	1.327	2.368,70
• Arbeiders	132	64	80	104,30
• Andere	133	0	0	0

4.5.1.2. Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

Tijdens het boekjaar	Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	150	0,72	4,69
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	151	1.431,10	6.307,49
Kosten voor de onderneming (in EUR)	152	103.033,49	410.769,85

4.5.2. Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

4.5.2.1. Ingetreden

	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
a. Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister	205	433	218	560,40
b. Volgens aard van de arbeidsovereenkomst				
• Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	210	97	24	113,00
• Overeenkomst voor een bepaalde tijd	211	311	159	397,70
• Overeenkomst voor duidelijk omschreven werk	212	1	0	1,00
• Vervangingsovereenkomst	213	24	35	48,70

4.5.2.2. Uitgetreden

	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
a. Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister	305	361	217	486,90
b. Volgens aard van de arbeidsovereenkomst				
• Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	310	63	90	120,90
• Overeenkomst voor een bepaalde tijd	311	287	113	346,05
• Overeenkomst voor duidelijk omschreven werk	312	1	1	1,20
• Vervangingsovereenkomst	313	10	13	18,75
c. Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst				
• Pensioen	340	9	10	15,10
• Werkloosheid met bedrijfstoelag	341	5	5	8,45
• Afdanking	342	10	19	22,40
• Andere reden	343	337	183	440,95
• Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	350	-	-	-

4.5.3. Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
A. Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven voor de werknemers ten laste van de werkgever				
1. Aantal betrokken werknemers	5801	852	5811	2.279
2. Aantal gevolgde opleidingsuren	5802	26.908,90	5812	60.550,26
3. Netto kosten voor de onderneming (in EUR)	5803	1.502.004,17	5813	2.715.024,21
• Waarvan bruto kosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	58031	1.502.004,17	58131	2.845.397,33
• Waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	58032	-	58132	-
• Waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	58033	-	58133	-130.373,12
B. Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven voor de werknemers ten laste van de werkgever				
1. Aantal betrokken werknemers	5821	67	5831	324
2. Aantal gevolgde opleidingsuren	5822	15.796,40	5832	101.183,80
3. Nettokosten voor de onderneming	5823	526.051,01	5833	3.506.217,03
C. Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
1. Aantal betrokken werknemers	5841	140	5851	183
2. Aantal gevolgde opleidingsuren	5842	174.484,60	5852	233.677,20
3. Nettokosten voor de onderneming	5843	5.412.512,29	5853	7.248.666,74

4.6. Toelichting bij de sociale balans

Het eerste deel van de sociale balans bevat de gegevens over de staat van het tewerkgesteld personeel. Ten tweede wordt een overzicht gegeven van het personeelsverloop tijdens het boekjaar. In het laatste deel worden enkele inlichtingen gegeven over opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar.

4.6.1. Staat van de tewerkgestelde personen

De sociale balans maakt, voor de staat van de tewerkgestelde personen, een indeling in twee categorieën van werknemers: enerzijds de werknemers waarvoor de onderneming een dimona-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister, en anderzijds de uitzendkrachten en de ter beschikking van de onderneming gestelde personen.

4.6.1.1. Werknemers ingeschreven in het personeelsregister

Tijdens het jaar 2015 telde het UZA gemiddeld 2.875 personeelsleden tegenover 2.814 in 2014. Het aantal voltijdse equivalenten (VTE) evolueert analoog van 2.384,61 VTE in 2014 naar 2.448,20 VTE in 2015. Dit betekent dat het personeelsbestand zowel in aantallen als in VTE met 2% toegenomen is. De verhouding tussen de voltijdse en deeltijdse personeelsleden is sinds het jaar 2001 nauwelijks gewijzigd. Het blijft schommelen rond 50%/50%. Het aantal daadwerkelijk gepresteerde uren en de bijhorende personeelskosten zijn naar analogie met het personeelsaantal met 2% gestegen.

In de tweede rubriek wordt een momentopname per 31 december 2015 gegeven. Op afsluitdatum van het boekjaar 2015 telde het UZA 2.908 werknemers (of 2.479,00 VTE) tegenover 2.835 (of 2.398,65 VTE) in 2014, een stijging met 2%. In voltijdse equivalenten bedraagt deze stijging 3%.

Naar de aard van de arbeidsovereenkomst stijgt het aantal medewerkers met contracten van onbepaalde duur en bepaalde duur ten opzichte van vorig jaar met respectievelijk 39 en 25 werknemers. Het aantal vervangingsovereenkomsten is toegenomen met 11 werknemers. Het totale percentage van medewerkers met een contract van onbepaalde duur bedraagt in 2015 84%.

De verhouding mannelijke/vrouwelijke werknemers blijft al enkele jaren op rij zo goed als ongewijzigd: ongeveer 1 op de 4 werknemers in UZA is man (23% man versus 77% vrouw). 20% van de mannen werkt deeltijds. Bij de vrouwelijke werknemers werkt 57% deeltijds. 72% van de vrouwen is (al dan niet universitair) hooggeschoold. Bij de mannen is dat percentage 80%.

2015 telde op de afsluitdatum van het boekjaar 144 medewerkers of 104,30 VTE (5% van het personeel) met een arbeiderscontract, nl. medewerkers schoonmaak & afvalbeheer. Het aantal deeltijdse contracten (nl. voor de vroege en de late shift) is binnen deze beroepscategorie het meest vertegenwoordigd.

4.6.1.2. Uitzendkrachten en ter beschikking gestelde personen.

Het aantal uitzendkrachten dat binnen het UZA ingezet wordt is ook in 2015 minimaal (0,72 VTE). Een verminderde inzet van uitzendkrachten heeft de laatste jaren voor een belangrijke daling gezorgd in de kosten voor de onderneming.

Het aantal ter beschikking gestelde personen is afgenomen van 5,01 VTE naar 4,69 VTE. In 2015 was 1,13 VTE van het ons ter beschikking gesteld personeel als consultant tewerkgesteld op de directie ICT. De andere 3,56 VTE inzet van ter beschikking gesteld personeel

werd geboekt op medische afdelingen en binnen de facilitaire dienst schoonmaak. Bij het schoonmaakpersoneel was er verhoogde inzet vanuit Levanto in 2015.

4.6.2. Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

De tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar geeft weinig relevante beleidsinformatie aangezien de registratie op basis van inschrijving en uitschrijving in het personeelsregister dient te gebeuren. Artsen-specialisten in opleiding (ASO) en jobstudenten kunnen verscheidene keren per jaar in- en uitgeschreven worden.

Tijdens het boekjaar van 2015 werden 651 werknemers ingeschreven in het personeelsregister. In het boekjaar 2014 waren dit er 518. Het gaat grotendeels (72%) om contracten van bepaalde duur, die voornamelijk kenmerkend zijn voor onze ASO en voor de profielen binnen de facilitaire dienst schoonmaak.

Het aantal personeelsleden dat uit dienst ging neemt toe van 518 in 2014 naar 578 in 2015. Ook hier gaat het voornamelijk om medewerkers met een contract van bepaalde duur (69%), met name artsen-specialisten in opleiding en medewerkers schoonmaak. 90% van de medewerkers die uitgeschreven werden, zijn vertrokken op eigen verzoek. 5% is vertrokken omwille van (brug)pensioenen.

4.6.3. Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers

Onder 'formele vorming' wordt verstaan het aantal uren vorming dat geregistreerd werd op het e-vormingsplatform, aangevuld met de extra uren binnen ons planningsstelsel en het wetenschappelijk verlof van het medisch personeel. Het e-vormingsplatform werd in 2012 opgericht en brengt een gedetailleerd overzicht van allerhande – formele – opleidingen en congressen, zowel intern als extern. De formele vorming is in aantal koppen en uren afgenomen met respectievelijk 4% en 8% ten opzichte van de cijfers in de sociale balans van 2014. Deze daling is te verklaren door een verminderde registratie van vormingsuren in sp-expert (minder aanvragen educatief verlof) en in het e-vormingsplatform. De bijhorende brutokosten zijn toegenomen met 7%.

Het aantal 'minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven' wordt ook dit jaar berekend op basis van het aantal uren training on-the-job voor zowel startende profielen als voor UZA medewerkers die reeds langer in dienst zijn. Het aantal betrokken medewerkers is met meer dan 20% toegenomen. De bijhorende uren en kosten zijn met meer dan 50% gestegen ten opzichte van vorig jaar. Dit is te verklaren door een hoger aantal medewerkers dat in 2015 in dienst kwam. Gezien deze vorming niet geregistreerd wordt, blijft dit jaarlijks een inschatting van dit soort beroepsopleidingsinitiatieven.

De berekening van de 'initiële beroepsopleidingsinitiatieven' wordt opnieuw bepaald door het aantal uren gepresteerd door de arts-specialisten in opleiding. In de loop van 2015 waren er 323 ASO's ingeschreven – voornamelijk vrouwen – die samen 408.161 uren in opleiding waren. De loonkost voor deze beroeps categorie bedraagt 12.661.178 EUR. In vergelijking met de cijfers van vorig jaar betekent dat dit jaar een toename van de kosten voor initiële beroepsopleidingsinitiatieven met 20%. Jaarlijks neemt het aantal ASO in de organisatie toe.

4.7. Verslag bedrijfsrevisoren boekhouding & jaarrekening UZA

UNIVERSITAIR ZIEKENHUIS ANTWERPEN IZW

**Verslag van de commissaris aan de
algemene vergadering over het boekjaar
afgesloten op 31 december 2015**

Verlag van de commissaris aan de algemene vergadering van het Universitair Ziekenhuis Antwerpen IZW over het boekjaar afgesloten op 31 december 2015

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen en de wet op de ziekenhuizen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de jaarrekening en tevens de vereiste bijkomende verklaringen. De jaarrekening bevat de balans op 31 december 2015, en de resultatenrekening voor het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting.

Verlag over de jaarrekening - oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening van de vereniging Universitair Ziekenhuis Antwerpen IZW over het boekjaar afgesloten op 31 december 2015, opgesteld op grond van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van 327.143 (000) EUR en waarvan de resultatenrekening afsluit met een positief resultaat van het boekjaar van 5.936 (000) EUR.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor het implementeren van de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat, die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan deontologische vereisten voldoen, alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne beheersing van de vereniging in aanmerking die relevant is voor het opstellen door de vereniging van de jaarrekening, die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de jaarrekening als geheel.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vereniging de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de vereniging Universitair Ziekenhuis Antwerpen IZW per 31 december 2015, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel van ziekenhuizen.

Benadrukking van bepaalde aangelegenheid

Zonder afbreuk te doen aan het hierboven tot uitdrukking gebrachte oordeel, vestigen wij de aandacht op de toelichting bij de jaarrekening, die melding maakt van de inhaalbedragen die één van de bijzonderheden van de ziekenhuissector vormen, waarvan de terug te vorderen en door te storten saldi (codes 403 van de activa en 443 van de passiva) voor het boekjaar en voor de voorafgaande boekjaren respectievelijk 15.217 (000) EUR en 5.901 (000) EUR bedragen.

Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het naleven van de toepasselijke wetgeving, alsmede van de statuten, alsook van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaringen die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de jaarrekening te wijzigen:

- Dit verslag is opgesteld met toepassing van artikel 88 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 19 juni 2009.
- Het bestuursorgaan past het koninklijk besluit van 19 juni 2007 betreffende de jaarrekeningen van de ziekenhuizen toe als stelsel inzake financiële verslaggeving terwijl dit met betrekking tot de afschrijvingen van oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa, gezien zij slechts een aanvang nemen vanaf 1 januari volgend op het jaar waarin deze activa in exploitatie werden genomen, niet kan worden beschouwd als zijnde gelijkwaardig met de algemeen aanvaarde Belgische boekhoudwetgeving.

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of de toepasselijke wetgeving zijn gedaan of genomen.

Antwerpen, 10 mei 2016

BDO Bedrijfsrevisoren Burg. Ven. CVBA
Commissaris
Vertegenwoordigd door Erik Thuysbaert

Het UZA draagt het JCI-label
voor veilige en kwaliteitsvolle zorg.

UZA / Wilrijkstraat 10 / 2650 Edegem
Tel +32 3 821 30 00 / www.uza.be
Volg ons op facebook en twitter